

FÖLDES NAGYKÖZSÉG POLGÁRMESTERE

✉ 4177 FÖLDES, Karácsony Sándor tér 5. ☎ (54) 531 – 000

E-mail: hivatal@foldes.hu

Iktatószám: F/3104-5/2024

5.

BESZÁMOLÓ

- a Képviselő-testülethez és a Bizottságokhoz-

**a Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermejjóléti Szolgálat és
Központ Család- és Gyermejjóléti Központ
2023. évi tevékenységéről**

Előterjesztő: Jeneiné Dr. Egri Izabella polgármester
Készítette: Karacs Angelika intézményvezető

KÉPVISELŐ-TESTÜLETI ÜLÉS
FÖLDES, 2024. MÁJUS 30.

1. számú melléklet a Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ Család- és Gyermekjóléti Központ 2023. évi tevékenységéről szóló beszámolóhoz

BESZÁMOLÓ

A Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család– és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ

Család- és Gyermekjóléti Központ

2023. évi tevékenységéről

Püspökladány, 2024. március 28.

Karacs Angelika
intézményvezető

1. BEVEZETÉS

A Püspökladányi járásban a gyermekvédelmi alapellátást és a hatósági előkészítő munkát a járásszékhelyen működő Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ látja el. A Család- és Gyermekjóléti Központ a Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ Intézményfenntartó Társulásban önálló szakmai egységként működik, de integráltan a többi szakfeladattal együtt.

A Család- és Gyermekjóléti Központ székhelye:

4150 Püspökladány, Szent István u. 33.

[Tel:\(06-54/451-173\)](tel:06-54/451-173)

e-mail:csgykozpont.ladany@gmail.com

A Család- és Gyermekjóléti Központ általános nyitvatartási rendje:

Hétfő	7.30 – 16.00	
Kedd	7.30 – 16.00	
Szerda	7.30 – 16.00	
Csütörtök	7.30 – 16.00	
Péntek	7.30 – 13.30	
Szombat	9.00 – 12.00	kapcsolattartási ügyelet

Püspökladány járásszékhelyhez tartozó települések:

1. Püspökladány
2. Baránd
3. Bihardancsháza
4. Biharnagybajom
5. Bihartorda
6. Földes
7. Kaba
8. Nagyrábé
9. Sáp
10. Sárrétudvari
11. Szerep
12. Tetétlen

1.1. A Család- és Gyermekjóléti Központ ellátási területéhez tartozó, Család- és Gyermekjóléti Szolgálatok és a hozzá tartozó települések

Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ
Székhely: 4150 Püspökladány, Szent I. u. 33.
(Püspökladány, Sárrétudvari, Szerep, Földes)

Nagyrábéi Óvoda- Bölcsőde, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat
Székhely: 4173 Nagyrábé, Rétszentmiklósi u. 2/b
(Nagyrábé, Bihardancsháza)

Támasz Szociális Alapszolgáltatási Központ, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat
Székhely: 4161 Kaba, Jókai u. 61.
(Báránd, Bihartorda, Kaba, Tetétlen, Sáp)

Bajomi Biztos Pont Szociális Intézmény És Biztos Kezdet Gyermekház
4172 Biharnagybajom Rákóczi u 17
(Biharnagybajom)

A Család- és Gyermekjóléti Központhoz tartozó járási települések Család- és Gyermekjóléti Szolgáltatásainak irodái

- Püspökladány, Szent István u. 33. Tel: 06-54/451-173
- Szerep, Nagy u. 53. Tel: 06-54/516-002
- Sárrétudvari, Kossuth u.55. Tel: 06-54/716-000
- Földes, Honvéd u. 2. Tel: 54/465-856
- Báránd, Kossuth tér 4. Tel: 06-20/511-1200
- Bihardancsháza, Petőfi u. 2. Tel: 06-54/477-020
- Bihartorda, Kossuth u. 43. Tel: 06-54/534-001
- Biharnagybajom, Rákóczi u. 17. Tel: 06-54/472-017
- Kaba, Jókai u. 4. Tel. 06-54/461-250
- Nagyrábé, Kossuth u. 5. Tel: 06-54/477-020
- Sáp, Fő u. 40/A. Tel: 06-54/702-005
- Tetétlen, Rákóczi u. 1. Tel: 06-54/712-025

2. SZEMÉLYI ÉS TÁRGYI FELTÉTELEK

A Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat- és Központ 4150 Püspökladány, Szent István u. 33. szám alatti központi intézményében a szakemberek munkavégzéséhez szükséges tárgyi és személyi feltételek biztosítottak.

2.1. Család- és Gyermekjóléti Központ személyi feltételei:

A Család- és Gyermekjóléti Központ 2022. évben a dolgozói létszáma 15 fő volt.

Munkakör	Létszám
központvezető/esetmenedzser	1 fő
esetmenedzser/tanácsadó	7 fő
szociális diagnózist készítő esetmenedzser	1 fő
óvodai- és iskolai szociális segítő	5 fő
szociális asszisztens	1 fő
Összesen	15 fő

A központ speciális szolgáltatásait nyújtó szakemberek:

1 fő pszichológiai tanácsadó (megbízási szerződéssel)

1 fő jogi tanácsadó (megbízási szerződéssel)

A család-és gyermekjóléti központ illetékességi területén tevékenykedő esetmenedzserek, valamint az óvodai és iskolai szociális segítők a jogszabályban előírt szakképzettséggel rendelkeznek.

2.2. A Család- és Gyermekjóléti Központ tárgyi feltételei

A család - és gyermekjóléti központ számára az intézményben rendelkezésre áll egy irodahelyiség és két interjúszoba. Az intézmény két interjúszobája biztosítja az esetkonferenciák, a jogi és a pszichológiai tanácsadások helyszínét, továbbá kapcsolattartásokra érkező családok számára a találkozások lehetőségét. A család- és gyermekjóléti központba szabályozott kapcsolattartások és esetkonferenciák száma folyamatosan emelkedik, a rendelkezésre álló interjúszobák túlterheltek. Az intézményben foglalkoztatott pszichológus is ugyanebben a helyiségben fogadja az ügyfeleit. A dolgozók számára a munkavégzéshez szükséges asztali-, illetve hordozható számítógép, nagy teljesítményű nyomtató–fénymásoló, mobiltelefon, vagy SIM kártya biztosított. A járás településeire az esetmenedzserek és az óvodai-és iskolai szociális segítők tömegközlekedési eszközökkel, illetve intézményi személygépjárművel utaznak. Minden kolléga számára biztosított asztali számítógép vagy intézményi laptop, melyen adminisztrációs munkáját, napi feladatait végzi. A központ szakembereinek használatában álló irodahelyiség méltánytalanul kicsi. 15 fő dolgozik az irodában, ezért a minőségi munkavégzés nagyon nehéz volt.

3. A CSALÁD– ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT ÁLTALÁNOS FELADATA

A gyermekek törvényben foglalt jogainak érvényesítéséhez, a szülői kötelezettségek teljesítéséhez, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséhez és megszüntetéséhez nyújtott széleskörű, szükség esetén alternatív eszközöket is alkalmazó tevékenység. Támogatást nyújt a gyermekek ellátására, gondozására, testi és szellemi fejlődésére, szocializációjára vonatkozó szülői, gondozói, támogatói tevékenység ellátásához. A szociális és gyermekvédelmi feladatainak végzése során tiszteletben tartja a családok életmódját, életstratégiáját, szokásrendszerét és tradícióit. Szervezi és összehangolja az intézményi ellátásban részesülők szociális biztonságának megőrzése érdekében nyújtott szolgáltatásokat, információt nyújt és megismerteti a tevékenységek és egyéb szociális szolgáltatások tartalmát és eljárási rendjét, támogatja az azokhoz való hozzáférést. Tevékenysége során, feladata teljesítése érdekében, együttműködik a szociális és gyermekjóléti ellátó tevékenységekhez kapcsolódó más szervezetekkel és intézményekkel. Tevékenységének

eredményessége érdekében, figyelemmel kíséri a szociális és gyermekjóléti ellátások jogszabályi környezetének változását, más szolgáltatók eredményeit. Szakterületét érintően részt vesz pályázatokon, új innovatív programok kidolgozásában.

3.1. A Család- és Gyermekjóléti Központ célja

A gyermekek érdekeit védő speciális, személyes, szociális szolgáltatás, a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztettségének megelőzését, megszüntetését, illetve a családjából kikerült gyermek visszahelyezését.

3.2. A Család- és Gyermekjóléti Központ célcsoportja

A püspökladányi járás településeinek teljes lakossága, állandó/ideiglenes lakhellyel (tartózkodási hellyel) rendelkező, illetve az életvitelszerűen itt tartózkodó egyének, de főleg 0-18 éves korosztály, és azokat körülvevő mindazon felnőttek, akik a gyermekek sorsának alakulásában szerepet vállalnak vagy vállalhatnak.

3.3. A szolgáltatást igénybe vevők köre

A szolgáltatásainkat a legkülönbözőbb demográfiai jellemzőkkel bíró, különböző társadalmi gazdasági helyzetű kliensek (a kirekesztettségben élő, deprivált csoportoktól a magasan kvalifikált, diplomás családokig), a legkülönbözőbb mentális-egészségügyi állapotú ügyfelek veszik igénybe.

3.4 A legjellemzőbb problémátípusok

- Gyermekek (elsősorban érzelmi és fizikai) elhanyagolása,
- Tankötelezettség elmulasztása,
- Lakhatási szegénység, alacsony munkaerőpiaci státusz, adóssághalmozás,
- Mentális problémák: magatartászavar, tanulási nehézség, személyiségzavar, szenvedély- és pszichiátriai betegség,
- Családi diszfunkciók, elhúzódó válás és gyermekelhelyezés, családi konfliktusok,
- Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség,
- Fiatalkori bűnelkövetés, csellengés, illegális bódítószerek használata,
- Párkapcsolati erőszak, gyermekbántalmazás,
- Negatív diszkrimináció, kirekesztés.

A problémák mögött húzódó okok a humán ökoszisztéma minden szintjét érintik, tehát a beavatkozások sok szinten történhetnek. A szakemberek leggyakrabban „sokproblémás” családokkal dolgoznak.

3.5. A Család- és Gyermekjóléti Központ legfontosabb célkitűzései

- Az esélyegyenlőséghez és a hozzáféréshez való jog biztosítása
- A gyermekek veszélyeztettségének, bántalmazásának megakadályozása
- A gyermekjóléti szolgáltatások teljes köre hozzáférhetővé váljon a lakosság számára
- Az erőforrások hatékony mozgósítása
- A korszerű tudással rendelkező szakemberek, a hatékonyságot előtérbe helyező, együttműködő szolgáltatások biztosítása
- A rugalmasság, a szükségletekre válaszoló szolgáltatások működtetése
- Szakmaközi együttműködés erősítése
- Együttműködés a szülőkkel, családokkal, személyekkel, szakemberekkel
- Hatékony és intenzív családmegtartó szolgáltatások biztosítása

- Korszerű módszerek alkalmazása az iskolai konfliktusok, a családon belüli erőszak, a gyermek- és fiatalkori bűnelkövetés hatékony kezeléséhez
- Prevenációs tevékenységek nyújtása
- Szegregációmentes szolgáltatások nyújtása
- Az ellátatlan gyermekek számának radikális csökkentése

4. A CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT SZAKMAI TEVÉKENYSÉGE

A Család- és Gyermekjóléti Központ esetmenedzserei szakmai tevékenységük során hatósági előkészítő munkát látnak el, valamint óvodai-és iskolai segítők prevenációs tevékenységet folytatnak a járás köznevelési intézményeiben.

4.1. A Család– és Gyermekjóléti Központ a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó esetmenedzseri tevékenységei

- A család- és gyermekjóléti központ javaslatot tesz a gyámhivatal részére a gyermek: Tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására
- A gyermek után járó családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására
- Védelembe vételére
- Megelőző pártfogására
- Ideiglenes hatályú elhelyezésére
- Nevelésbe vételére
- Családba fogadás fenntartására
- Harmadik személynél történő elhelyezésének kezdeményezésére
- Családba fogadó gyám kirendelésére
- Gondozási helyének megváltoztatására
- Védelembe vétel esetén a család– és gyermekjóléti szolgálat által elkészített kezdeményezést mérlegelés nélkül, azonban szükség szerint kiegészítve továbbítja 3 munkanapon belül a gyámhivatal felé,
- A gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszély esetén a veszély tényét és jellegét megnevezve telefonon haladéktalanul, majd írásos formában javaslatot tesz a hatóság intézkedésére,
- Vizsgálatot végez és javaslatot tesz a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, valamint az ehhez kapcsolódó pénzfelhasználási terv készítésére, tartalmára, módosítására, Szükség szerint kezdeményezi a gyámhivatalnál a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának felülvizsgálatát, ennek során
 - Eredményéről és további nyújtásának szükségességéről,
 - Szükség esetén új pénzfelhasználási tervet készít, amit megküld a gyámhivatal részére,
 - Részt vesz a gyámhivatali tárgyaláson,
- A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának időtartama alatt együttműködik a család- és gyermekjóléti szolgálattal, valamint a kirendelt eseti gyámmal. Az együttműködés keretében tájékoztatást ad a gyermek veszélyeztetettségének alakulásáról, a megszüntetés érdekében tett intézkedésekről, a családi pótlék természetbeni formában nyújtott felhasználásának tapasztalatairól,
- Az esetmenedzser együttműködik a megelőző pártfogó felügyelővel, tájékoztatja a gyámhivatalt a gyermek veszélyeztetettségére vonatkozó körülményekről, egyéni-gondozási nevelési tervet készít, szervezi a megvalósítását, közreműködik a nevelésbe vett gyermek visszahelyezésében, utógondozásában,

- Az esetmenedzser és a megelőző pártfogó felügyelő szükség szerint családlátogatást végez, közösen hallgatják meg a gyermeket,
- Biztosítja a gyermekjogi képviselő, pártfogó felügyelő munkavégzéséhez szükséges helyiségeket,
- Védelembe vétel felülvizsgálata során tájékoztatást ad az elért eredményekről, a veszélyeztetettség alakulásáról és javaslatot tesz a szükséges intézkedésről,
- Megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén fenntartásra vagy megszüntetésre tesz javaslatot,
- Más gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó intézkedések megtételére tesz javaslatot,
- Egyéni gondozási-nevelési tervbe bevonja a gyermeket és családját, a család- és gyermekjóléti szolgálatot, az eset szempontjából érintett, szükséges egyéb szakembereket, szükség szerint a megelőző pártfogó felügyelőt,
- Értékeli az egyéni gondozási-nevelési tervet, szükség esetén módosítja vagy kezdeményezi a módosítását. Amennyiben a megvalósítása a szülő, illetve a gyermek együttműködése miatt nem lehetséges, írásban jelzi a gyámhivatalnak, felhívja a gyermek és szülője figyelmét arra, hogy kezdeményezhet más gyermekvédelmi intézkedést. Ennek bekövetkezésekor javaslatot tesz a gyámhivatal felé. Amennyiben a bevont szakemberek mulasztása miatt nem valósult meg, írásban jelez a gyámhivatal felé,
- Szükség szerint családlátogatást tesz,
- Az esetkezelésben fél évente felülvizsgálatot végez.

4.2 A családból kiemelt gyermek visszahelyezésének, családba fogadásának elősegítése érdekében

- A gyermek visszahelyezése érdekében együttműködik a gyermekvédelmi gyámmal, támogatja a szülőket, a családba fogadó személyt a szükséges feltételek megvalósításában, a gyermekkel való kapcsolattartásban,
- Felülvizsgálat előtt az esetmenedzser meglátogatja a gyermeket a gondozási helyén, tájékozódik a beilleszkedéséről, látogatásának lehetőségeiről, kivéve, ha gyermek örökbefogadható,
- Folyamatosan kapcsolatot tart a gyermek gondozási helyével, a területi gyermekvédelmi szakszolgálattal, a gyermekvédelmi gyámmal,
- Javaslatot tesz a kapcsolattartás formájának, módjának megváltoztatására, ha a szülő vagy a kapcsolattartásra jogosult más személy körülményeiben, életvitelében történő változás azt indokoltá teszi,
- A felülvizsgálat során tájékoztatja a gyámhivatalt,
- A gyermeknek a szülővel, valamint más kapcsolattartásra jogosult személlyel való kapcsolatának alakulásáról, a szülő életkörülményeinek alakulásáról, a családba fogadás lehetőségeiről,
- Az esetmenedzser utógondozói feladatokat lát el, ennek érdekében segíti a gyermek családjába történő visszailleszkedését, lakókörnyezetébe történő beilleszkedését, a gyermek tanulmányai folytatását
- Az utógondozás során együttműködik a gyermekjóléti szakszolgálatot nyújtó intézménnyel.

4.3 Az ideiglenes hatályú elhelyezés esetén a család– és gyermekjóléti központ feladata

- Az ideiglenes hatályú elhelyezést elrendelő gyámhivatalnak haladéktalanul (az elhelyezést követő 3 napon belül) beszámol az eddig végzett szociális segítőmunkáról, a megfelelő, gondozási-nevelési tervet és annak értékelését tartalmazó adatlapok megküldésével.
- Felveszi a kapcsolatot a gyermek gondozási helyével és a szakszolgálattal.
- Szükség esetén tájékoztatja a szülőt az ideiglenes hatályú elhelyezés lehetséges kimeneteleiről. Az ideiglenes hatályú elhelyezés ideje alatt szociális segítőmunkával segíti a szülőt a szülő-gyermek kapcsolattartásában, a veszélyeztető körülmények megszüntetésében,

- Ha az ideiglenes hatályú elhelyezés időtartama alatt nem sikerült megszüntetni a veszélyeztető körülményeket, a gyámhivatal a gyermek nevelésbe vételét rendelheti el.

4.4 A család– és gyermekjóléti központ feladata a családból kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítése érdekében

- A gyámhivatal által elfogadott egyéni elhelyezési terv alapján segíti a kiemelt gyermek visszahelyezését vérszerinti családjába.
- Kapcsolatot tart a gyermekvédelmi szakszolgálattal (nevelőszülő-tanácsadóval, nevelőszülővel, gyermekvédelmi gyámmal stb.), illetve a gyermekotthon családgondozójával, melynek keretében tájékozódunk a gyermek beilleszkedéséről, fejlődéséről, a szülő-gyermek kapcsolattartásáról.
- Személyes segítő kapcsolat keretében a szülő és a gyermek kapcsolatának helyreállítását, továbbá folyamatos kapcsolattartását segíti. Amennyiben szükséges, javasolja a kapcsolattartás szabályainak megváltoztatását a gyámhivatalnál.
- A szülők nevelési, gondozási, háztartásszervezési ismereteinek gyarapítását segíti.
- Motiválja a szülőt a lakáskörülmények rendezésében, alakításában, gyermeknevelési tanácsadással látja el.
- A nevelésbe vétel teljes időtartama alatt az esetmenedzser folyamatos kapcsolatot tart a gyermekotthon, a nevelő szülői hálózat, illetve a szakszolgálat családgondozójával.
- A gyermek nevelésbe vételének felülvizsgálata során a gyámhivatal tájékoztatja a szülő-gyermek kapcsolat alakulásáról és a szülő/szülők életkörülményeinek alakulásáról.

4.5 Utógondozói feladatok

- Az utógondozás célja a gyermek családjába történő visszailleszkedésének, lakókörnyezetbe történő beilleszkedésének, tanulmányai folytatásának vagy az iskolai végzettségének, szakképzettségének megfelelő munkahely felkutatásának segítése.
- Az utógondozás során az esetmenedzser együttműködik a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást és az otthont nyújtó ellátást végző intézménnyel, személlyel.

4.6 Örökbefogadással kapcsolatos feladatok

A nevelésbe vett gyermek örökbe fogadhatóvá nyilvánítására irányuló eljárás során az esetmenedzser a gyámhivatal megkeresésére:

- környezettanulmányt készít a gyermek szüleinél, illetve a gyámhivatal és a szakszolgálat megkeresésére az örökbe fogadni szándékozó személynél,
- figyelemmel kíséri a szülő-gyermek kapcsolat alakulását, a gyermeknek a családba történő beilleszkedését, és a gyámhivatal által kitűzött határidőre javaslatot tesz az örökbefogadásra vonatkozóan.

A feladatok megvalósítása céljából a család- és gyermekjóléti szolgálat családsegítői, a család- és gyermekjóléti központ esetmenedzserei, valamint a tanácsadók által alkalmazott módszerek és technikák:

Módszerek: egyéni esetkezelés, csoportmunka, közösségi munka.

Használt technikák: információnyújtás, tanácsadás, segítő beszélgetés, ügyintézés, krízisintervenció, szolgáltatások közvetítése, konfliktuskezelés.

Prevenációs tevékenységek során egyéni beszélgetések csoportfoglalkozások, kreatív foglalkozás, filmvetítés, szerepjáték, bábjáték, mozgásos játék, önismereti teszt, személyiségvizsgálat, egyéni és családi konzultáció,

pszichoterápia, pedagógiai fejlesztés, önismereti és személyiségfejlesztő csoport, korrepetálás, együtt-tanulás, gyermeküdültetés, rendhagyó osztályfőnöki óra, játszóház, szünidő program, drogprevenációs foglalkozás, családi nap, gyermeknap, egészségnap, karácsonyi ünnep, esetmegbeszélés, esetkonferencia, szakmaközi megbeszélés, tanácskozás.

5. A CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT ADMINISZTRÁCIÓS RENDSZEREI

5.1 Gyermekeink védelmében informatikai rendszer

235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 162. § szerint a Kormány felhatalmazást kapott a gyámhatóságok, a család- és gyermekjóléti szolgálatok, a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek, továbbá a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok által vezetett nyilvántartások bővítésére.

Az új nyilvántartási informatikai rendszer, Gyermekeink védelmében (GYVR) elnevezést kapta. A rendszer használata és regisztrációja 2021. március 30. napjával a szakellátás mellett a gyermekjóléti alapellátási felhasználóinak is kezdődött. A regisztrációt követően 2021. július 21-től, az ügyfelek KENYSZI -ben rögzített adatai áttöltésre kerültek a GYVR. rendszerébe, ahol minden munkatárs, esetmenedzser, családsegítő, kormánytisztviselő betekintői jogosultság mellett adminisztrálhatja a tevékenységét. A rendszer bővítésével a család- és gyermekjóléti szolgálatok, valamint és a család-és gyermekjóléti központok munkatársai a GYVR rendszeren keresztül tudják megtenni és továbbítani javaslataikat egymásnak, valamint kormányhivatalok, és a gyermekvédelmi szakellátás felé. A rendszerben megjelenő felület és láthatósága szakterületenként és szakmai egységeként változó. A GYVR tervező és értékelő alrendszerében megtalálható a gyermekvédelmi alapellátás és szakellátás összes adatlapja, környezettanulmányok, javaslatok, a gondozás tervezése, értékelése, javaslata. A kormányhivatalok határozatai, értesítései, végzései. A gyermekvédelmi szakellátás elhelyezési javaslat, egyéni elhelyezési terve, amely tartalmazza a gyermek további életútjának alakítására vonatkozó célkitűzéseket és a szükséges intézkedéseket. A Gyermekeink Védelmében nevű rendszer segíti és összehangolja a Magyar Államkincstár Szociális Ellátók Főosztályának munkáját. Rendszer használatában országos szinten jelenleg Hajdú-Bihar Vármegye áll a legjobb helyen, a fejlesztése, bővítése folyamatos.

5.2 Család- és gyermekjóléti központok számára (CSAGYEK) informatikai program

A püspökladányi Család- és Gyermekjóléti Központ 2017-től alkalmazza a CSAGYEK elnevezésű adminisztrációs informatikai programot, amely a GYVR rendszer előtt segítette az esetmenedzserek és családsegítők adminisztrációs munkáját. 2023 év során a GYVR-ben történő teljes átállással a megnövekedett adminisztrációs bevezetésével az esetmenedzserek már nem tudták a CSAGYEK informatikai rendszert napi rendszerességgel vezetni. A továbbiakban a központ szakemberei táblázatban vezetik a szükséges statisztikai adatokat.

5.3 Elektronikus ügyfelkapu

A Család- és Gyermekjóléti Központ az esetmenedzserek által készített, a GYVR rendszerben még nem megjeleníthető javaslatokat, valamint az elkészített adatlapokat járási hivatalok gyámügyi osztályai felé elektronikus ügyfelkapun keresztül is továbbítják.

6. A CSALÁD-ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT PARTNERI KAPCSOLATAI

- Védőnői szolgálatok, házi- és gyermekorvosok, kórházi szociális munkások,
- Bölcsődék és köznevelési intézmények,

- Gyámhivatalok,
- Rendőrség, bíróság, ügyészség,
- Pártfogó felügyelők,
- Önkormányzatok, jegyzők,
- Gyermekjogi képviselők,
- Nevelési tanácsadó,
- Család- és gyermekjóléti szolgálatok, központok,
- Módszertani intézmény
- Gyermekvédelmi szakszolgálatok, gyermekvédelmi gyámok
- Nevelőszülői hálózatok, nevelőszülők

7. ÓVODAI-ÉS ISKOLAI SZOCIÁLIS SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG

7.1. A segítő tevékenység bemutatása

A Család-és Gyermekjóléti Központ általános szolgáltatásain túl a gyermek családban nevelkedése, valamint a veszélyeztetettségének megelőzése érdekében, a szükségleteknek és igényeknek megfelelően, önálló egyéni és csoportos szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében az óvodai- és iskolai segítő tevékenységet biztosít.

A szociális segítő támogatja a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátását, mivel része az észlelő- és jelzőrendszernek, így rá is vonatkozik a jelzési kötelezettség, amennyiben egy gyermek veszélyeztetettségét tapasztalja, ugyanakkor szociális szakemberként támogatja az óvoda és iskola észlelő- és jelzőrendszeri tevékenységét: érzékenyítéssel, a veszélyeztetettség tüneteinek korai felismerésében való segítségnyújtással, a jelzés megtételének támogatásával. A szociális segítő szakmai munkáját támogató munkaformák közé tartoznak az esetmegbeszélések, a szupervízió és az intézményen belüli belső képzések is.

Az óvodai- és iskolai szociális segítő részt vehet a köznevelési intézménybe beíratott gyermek ügyében tartott esetkonferenciákon, esetmegbeszéléseken, az oktatási intézményben tartott fegyelmi tárgyaláson. Konzultációs lehetőséget biztosít a pedagógusok számára a köznevelési intézménybe járó gyermekeket érintő problémák, veszélyeztetettség felmerülése esetén. A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, felismerése, és megszüntetése érdekében intézkedéseket valósít meg: óvodai csoportban és a tanórán a gyermek magatartásának és játéktevékenységének megfigyelése, egyéni segítő beszélgetés biztosítása, delegálás további szakemberhez (pl.: pszichológus, gyermekpszichiáter, Pedagógiai Szakszolgálat és Nevelési Tanácsadó vagy szükség esetén egyéb alternatív fejlesztési lehetőségek ajánlása), továbbiakban tematikus foglalkozások szervezése és megtartása, indokolt esetben a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében jelzés megtétele az illetékes családsegítő és gyermekjóléti szolgálathoz, stb.). Közösségi szociális munka keretén belül programokat szervez vagy aktívan bekapcsolódik az iskolai rendezvények, táborok megszervezésébe és megvalósításába. Az óvodai- és iskolai szociális segítő részt vesz a szülői értekezleten, nevelőtestületi üléseken, illetve egyéni szülőkonzultációt is biztosít problémák felmerülése esetén. Egyebekben rendszeresen részt vesz szakmaközi megbeszéléseken és éves gyermekvédelmi tanácskozásokon is.

Meghatározott, az oktatási intézménnyel egyeztetett időpontban fogadóórát biztosít a diákok szülei és a pedagógusok számára, kapcsolatot tart a gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer tagjaival. A nevelési-oktatási intézménnyel közösen, a szükségleteknek megfelelően munkatervet készít az aktuális tanévre/nevelési évre. Az év végén visszacsatolást kér a nevelési-oktatási intézmény vezetőjétől a feladatellátás minőségéről, továbbá az intézmény munkatervében is megjelenő közös, preventív programok hatékonyságának értékeléséről, javaslatok megfogalmazását kéri a szolgáltatás fejlesztése érdekében.

Csoportos tevékenység megvalósítása az oktatási intézményekben

Az iskolákban csoportos munka keretében prevenciós, készségfejlesztő foglalkozások megvalósítását szervezi és bonyolítja le. A tanév során az intézményekben felmerülő különböző igények képezik a csoport- és közösségi foglalkozások ütemezésének és témaválasztásának alapját a tervezett témák mellett (például konfliktuskezelés, bűnmegelőzés, önismereti csoport). Team munkában együtt dolgoznak más szakemberekkel és intézményekkel (pl. rendőrség, védőnői szolgálat, pszichológus) és törekednek a csoportfoglalkozások együttes kialakítására és megvalósítására.

Az óvodai- és iskolai szociális segítő munkájának fejlesztendő területei:

- szakmai tudásának bővítése céljából különböző szakmai műhelyeken és online tréningeken való részvétel,
- civil szervezetekkel és alapítványokkal való együttműködés kiépítése és erősítése
- a csoport és közösségi tevékenységekhez szükséges tárgyi eszközök bővítése

7.2. A püspökladányi járás oktatási-nevelési intézményei mint a szolgáltatás helyszínei

A Család- és Gyermekjóléti Központ óvodai- és iskolai szociális segítői a 2023. évben a járás oktatási és nevelési intézményeiben 4772 fő gyermekkel álltak kapcsolatban. A segítő szakemberek a járásban 15 iskolában, 1 kollégiumban és 12 óvodában folytattak preventív tevékenységet. Ösztönözték és segítették a köznevelési intézményben dolgozó pedagógusokat a gyermekeket érintő problémák megoldásában.

8. A VESZÉLYEZETETTSÉGET ÉSZLELŐ- ÉS JELZŐRENDSZER MŰKÖDTETÉSE

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 10.§ (1) bekezdése szerint a család-és gyermekjóléti központ koordinálja a járás területén a jelzőrendszer működését, munkáját. A gyermekek jólétének biztosítása, a segítségre szoruló családok támogatása, a hatósági intézkedésekkel történő gyermekvédelmi gondoskodás kizárólag az észlelő- és jelzőrendszer, a család – és gyermekjóléti szolgálatok, a család- és gyermekjóléti központ szoros együttműködésével valósulhat meg.

Ennek érdekében a család- és gyermekjóléti központ szakmai támogatást nyújt a jelzőrendszer tagjainak szakmaközi megbeszélések, valamint az éves jelzőrendszeri intézkedési tervek elkészítéséhez és összehangolásához. Összegyűjti a települések jelzőrendszeri felelősei által készített helyi jelzőrendszeri intézkedési terveket. A család- és gyermekjóléti szolgálat megkeresése alapján segítséget nyújt, szükség esetén intézkedik konfliktusok megoldásában.

Megbeszélést kezdeményez a jelzőrendszer működésével kapcsolatban, megteszi a Gyvt. 17. § (4) bekezdése szerinti jelzéseket, és a kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs szolgálattal. A család- és gyermekjóléti központ a feladat ellátására és koordinálására járási jelzőrendszeri tanácsadót jelöl ki.

8.1. A jelzőrendszeri tanácsadó feladata, célja

A jelzőrendszer folyamatos erősítése, fejlesztése, a jelzőrendszer tagjainak tájékoztatása. A szakmaterületeken használt szakmai nyelv összehangolása, a közös értelmezési keretek kialakítása. A szakmai felelősség erősítése a tagokban, a jogszabályban meghatározott köteleességek hangsúlyozása, a jelzési és beszámolási kötelezettség elősegítése. A jelzések, vagy beszámolók elmaradása esetén a

jelzőrendszeri tag írásos vagy telefonos megkeresése, a hiányosság orvoslásának céljából. Amennyiben a jelzőrendszer tagjai között vitás kérdés merül fel, a megfelelő módszertan alkalmazásával segíti a konfliktusok megoldását. Szakmai támogatást nyújt a jelzőrendszeri tagok számára, esetkonferenciákon, esetkonzultációkon vesz részt. A 2023. évben a törvényben meghatározottak szerint 12 településen évente 6 alkalommal vett részt a jelzőrendszeri tanácsadó szakmaközi megbeszélésen, valamint az éves gyermekvédelmi tanácskozásokon, ez összesen 66 alkamat jelentett. Továbbá jelen van a szakmai konzultációkon és ezekben közreműködik. A jelzőrendszeri tanácsadó a család- és gyermekjóléti szolgálatok intézkedési terveit összegyűjti. A járás jelzőrendszerének tapasztalatait évente továbbítja a szakmai irányítási-, felügyeleti- és ellenőrzési hatáskörrel rendelkező Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal felé. A jelzőrendszeri tanácsadó a jogszabályban meghatározott feladatait ellátta, részt vett a család- és gyermekjóléti szolgálatok és a központ által szervezett szakmai, szakmaközi megbeszéléseken, esetkonferenciákon. A jogszabályok változása esetén – a központ vezetőjével történt szakmai egyeztetés alapján – a jelzőrendszeri tagokkal a változásokat megismertette, segítette a jogértelmezést és az egységes alkalmazásukat az adott szakmaterületeken.

A jelzőrendszer tagjai:

- Az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos
- A személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, így különösen a család- és gyermekjóléti szolgálat,
- A közoktatási intézmények, így különösen a nevelési-oktatási intézmények (iskolák, óvodák, bölcsődék), a pedagógiai szakszolgálat,
- A rendőrség,
- Az ügyészség,
- A bíróság,
- A pártfogó felügyelői szolgálat
- Az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek
- A menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása
- A társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok, civilszervezetek

A magánszemélyek jelzése megtehető személyesen, telefonon, vagy írásban. A Központ szakemberei minden – a hatósági intézkedéssel érintett gyermekekkel kapcsolatos – beérkező jelzést kivizsgálják, és a probléma jellegéhez igazodó intézkedést tesznek. Amennyiben a gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer tagjai nem teljesítik együttműködési kötelezettségüket, nem jeleznek gyermeki veszélyeztetés megelőzése vagy megszüntetése érdekében, a központ vezetője jelzési kötelezettség elmulasztása esetén tájékoztatással élhet a kormányhivatal másodfokon eljáró gyámhatósága felé.

9. A CSALÁD - ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT SPECIÁLIS SZOLGÁLTATÁSAI

9.1. Kapcsolattartás, / felügyelt kapcsolattartás és kapcsolattartási ügyelet

A Család- és Gyermekjóléti Központ a 2023. évben is biztosította a bíróság és a vármegyei kormányhivatalok által szabályozott kapcsolattartásra jogosult gyermek, szülő, / nagyszülő gyermek / testvér, vagy más jogosult személy számára a találkozásra alkalmas semleges helyszínt. A szabályozott kapcsolattartások célja a konfliktuskezelő, segítő szolgáltatás biztosítása az érintett családok, illetve a gyámhivatal, illetve bíróság döntése alapján. Az esetmenedzserek feladata, hogy a felügyelt kapcsolattartások során a látogató szülőn, nevelőszülőn és gyermekeken, gyermekeken kívül minimum 2 segítő szakember jelenléte mellett biztosítsa a kapcsolattartásra kijelölt helyiségben az esetlegesen kialakult konfliktusok, és veszélyeztetések megelőzése érdekében a találkozásokat. A kapcsolattartások módszertani

szabályzatok szerint működnek, a tapasztalatokat szükséges dokumentálni és bekérés során továbbítani az illetékes hatóság felé. A család- és gyermekjóléti központok kötelező szolgáltatása a kapcsolattartási ügyelet is, amely szombati napokon is biztosítja a gyermek-szülő, gyermek-testvér kapcsolattartásának lehetőségét. 2023. évben a Család- és Gyermekjóléti Központ 46 család 62 gyermeke számára biztosította a kapcsolattartások lehetőségét. A 2023.-as év folyamán 3 család esetében történt rendszeresen felügyelt kapcsolattartás, ügyeleti időben szombati napokon 5 gyermeknek, amellyel hogy a szakemberek további családok kapcsolattartását is segítették helybiztosítással az intézményben.

Kapcsolattartás/ felügyelt kapcsolattartás

Hétfőtől-csütörtökig 8.00-16.00 óráig

Pénteken 8.00-13.30 óráig

Kapcsolattartási ügyelet

Szombati napokon 9.00 -12.00 óráig

9.2. Készenléti Szolgálat

A készenléti szolgálat célja a család- és gyermekjóléti központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali, szakszerű segítségnyújtás, tanácsadás, amely a központ esetmenedzsereinek közreműködésével 0-24 órán át biztosított.

A készenléti szolgálat telefonszáma a Püspökladányi Járás mind a 12 településéről elérhető: 06-30/399 9219

A központban dolgozó szakemberek heti váltásban, állandó telefonos ügyeletet tartanak. A segítségnyújtás során, az intézkedés formáját, idejét, a segítséget kérő személyes adatait köteles dokumentálni. A készenléti szolgáltatás szabályzatát, feladatellátását, a munkatársak időrendi beosztását a központ vezetője készíti el. Az érintett személyek munkaidőn túl, hétvégén, krízishelyzetekben kaptak tanácsadást, tájékoztatást, segítségnyújtást. 2023. évben a krízistelefon segélyvonalat 10. esetben keresték fel az ügyfelek.

9.3. Pszichológiai tanácsadás

A pszichológiai tanácsadás a mentális problémával küzdő családok és gyermekek lelki segítése, támogatása, amely elősegíti a nevelés alapvető céljainak hatékony megvalósítását, segíti az adaptációképes, sokoldalú, kreatív, önmaga és a közössége életét alakítóan építő, "egészséges", tevékenység- és örömképes személyiség kibontakozását. Feladata a pszichológiai tanácsadást igénybe vevő kliensek részére egyéni terápia biztosítása, vagy segítő és prevenciós jellegű konzultációk végzése. Az iskolai problémákkal (magatartászavar, tanulási nehézség, szorongásos és depresszív tünetek, számítógépes játékok túlzott használata, online zaklatás áldozatává válás) küzdő gyermekek terápiás kezelése.

A tanácsadás igénybevételének módja javaslat alapján, vagy önkéntes jelentkezés szerint, ügyfélfogadási időben, előzetes telefonos időpont egyeztetést követően történik. 2023 novemberében a pszichológus személyében változás történt.

Az év folyamán 44 fő részesült pszichológiai megsegítésbe, ez összesen 216 órát jelentett, ebből jogerős hatósági intézkedéssel érintettek személyek száma 44 fő gyermek, illetve szülő volt. A szolgálatokhoz kihelyezett érintettek tanácsadásokra nem volt lehetőség a száma a szakemberek leterheltsége miatt.

9.4. Jogi tanácsadás

A jogi tanácsadó a lakosságnak különböző jogi ügyekben nyújt információt és ad tanácsot. A szolgáltatás ingyenes. A 2023. év során 279 esetben történt jogi segítségnyújtás az intézménynél alkalmazott jogász

segítségével, ebből a szolgálatoknál igénybe vevő személyek száma 64 fő volt, a központban személyesen megjelenő ügyfelek száma 215 fő.

10. A SZOCIÁLIS DIAGNÓZIS KÉSZÍTÉSÉNEK FOLYAMATA

A Család- és Gyermekjóléti Központ szociális diagnózist készítő esetmenedzsere a család- és gyermekjóléti szolgálatok kezdeményezésére felmérést, szociális diagnózist készít, ha olyan szociális szolgáltatás vagy gyermekjóléti alapellátás - ide nem értve a gyermekek napközbeni ellátását – igénybevétele válik szükségessé, amelyben az ellátott vagy a család eddig nem részesült, vagy azt a szolgálat más okból szükségesnek tartja, valamint a kliens és minden érintett ehhez hozzájárul. A szociális diagnózis elkészítését a jelzőrendszer tagjai, és az esetmenedzserek is kezdeményezhetik a család – és gyermekjóléti központnál. A jogosultsági feltételek fennállása esetén a szociális diagnózis kötelezi a szociális, gyermekjóléti szolgáltatókat és intézményeket, melyek kötelesek a szolgáltatásra vonatkozó igényt nyilvántartásba venni. A szociális diagnózist készítő esetmenedzsere 2023. évben 166 kliens esetében készített szociális diagnózist. Az ügyfelek többségét a család - és gyermekjóléti szolgálatok, valamint a család-és gyermekjóléti központ delegálta.

11. A CSALÁD - ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT 2023. ÉVI GONDOZÁSI TEVÉKENYSÉGE

A központban tevékenykedő szakemberek egyrészt a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági előkészítő tevékenységet látnak el, emellett prevenciós tevékenységet is folytatnak. Hatósági intézkedésre akkor kerül sor, ha a családsegítő szolgálat munkája nem hoz kellő eredményt, illetve a szülők nem működnek együtt a szakemberekkel, a felmerülő probléma a gyermeket súlyosan veszélyezteti. A család működésében megjelenő zavarok számos külső és belső tényezőre vezethetőek vissza, amelyek kedvezőtlenül hatnak a gyermek egészséges neveltetésére, személyiségére és környezetére. A szakemberek kivizsgálják a jelzőrendszeri tagok által továbbított jelzéseket, probléma esetén javaslatokat készítenek a gyermeki veszélyeztetés megszüntetése érdekében, amennyiben a gyermek/szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetését az alapellátás igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható. A 2023. év során a püspökladányi járás Család-és Gyermekjóléti Központjának a látóterében közel 5000 gyermek állt. Az év folyamán 499 gyermek ügyében történt valamilyen esetmenedzserei tevékenység, hatósági előkészítő munka, kivizsgálás vagy ügyintézés. A köznevelési intézményekben az óvodai - és iskolai szociális segítő szakemberek a prevenciós tevékenységük során 4772 gyermekkel álltak kapcsolatban. A Család - és Gyermekjóléti Központ szakemberei közel 396 család, 671 gyermeke esetében kezdték meg, vagy folytatták a hatósági előkészítő munkáját a 2023. évben.

Fontos tudni, hogy a Család – és Gyermekjóléti Központ javaslatainak száma nem egyezhet meg a hatósági intézkedéssel érintett gyermekek számával, hiszen ugyanazon kiskorú esetében évente több felülvizsgálatra is tehetünk javaslatot, vagy a gyámhatóság hozhat olyan döntést, miszerint nem rendeli el az általunk javasolt hatósági intézkedést.

A Család- és Gyermekjóléti Központ járásközponti feladata ellátása során a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Püspökladányi Járási Hivatalán túl a vármegye más járási hivatalaival és más vármegyék gyámhatóságaival is munkakapcsolatban áll: hatósági intézkedésekhez környezettanulmányt végez, javaslatot tesz, gondozási tevékenységet folytat. Az országosan kötelezően használt Gyermekünk Védelmében Informatikai Rendszer, azaz a GYVR lehetőséget biztosít arra is, hogy akár az ország másik felében hozott hatósági döntéssel érintett gyermek szülőjének gondozásába bevonásra kerüljön a Központ, ha ténylegesen ezen az illetékességi területen tartózkodik a hozzátartozó. Ezek az okok, valamint a különböző adatgyűjtések eltérő metodikája is hozzájárulnak ahhoz, hogy a számszerű mutatók akár jelentősen is eltérhetnek a Püspökladányi Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztályának adataitól.

11.1. A Család-és Gyermekjóléti Központ gondozásában álló gyermekek/családok száma településenként

A halmozott adatok nem a 2023. december 31-i állapotot mutatják, hanem mindazon gyermekek és családok számát, akik az év során érintettek voltak az adott hatósági intézkedéssel.

2023.év				
	Védelembe vett	Nevelésbe vett	Családba fogadott	Összesen
Báránd	9 család/ 18 gyermek	5 család/ 14 gyermek	2 család/ 2 gyermek	16 család/ 34 gyermek
Biharnagybajom	27 család/ 55 gyermek	26 család/ 44 gyermek	17 család/ 27 gyermek	70 család/ 126 gyermek
Bihartorda	8 család/ 12 gyermek	2 család/ 5 gyermek	1 család/ 1 gyermek	11 család/ 18 gyermek
Földes	7 család/ 9 gyermek	11 család/ 16 gyermek	5 család/ 5 gyermek	23 család/ 30 gyermek
Kaba	24 család/ 41 gyermek	14 család/ 25 gyermek	14 család/ 17 gyermek	52 család/ 83 gyermek
Nagyrábé	3 család/ 4 gyermek	4 család/ 5 gyermek	2 család/ 3 gyermek	9 család/ 12 gyermek
Sáp	19 család/ 38 gyermek	13 család/ 26 gyermek	5 család/ 6 gyermek	37 család/ 70 gyermek
Sárrétudvari	16 család/ 34 gyermek	10 család/ 15 gyermek	6 család/ 6 gyermek	32 család/ 55 gyermek
Szerep	21 család/ 33 gyermek	18 család/ 38 gyermek	11 család/ 13 gyermek	50 család/ 84 gyermek
Tetétlen	12 család/ 21 gyermek	11 család/ 23 gyermek	1 család/ 1 gyermek	24 család/ 45 gyermek
Bihardancsháza	0	2 család/ 5 gyermek	0	2 család/ 5 gyermek
Püspökladány	32 család/ 51 gyermek	14 család/ 27 gyermek	24 család/ 31 gyermek	70 család / 109 gyermek
				396 család 671 gyermek

11.2 A járás településeinek jellemzői a gyermekvédelem tükrében

Püspökladány

Püspökladány lakossága megközelítő adatok szerint 13 934 fő, ebből 2536 gyermek él a településen. Lakosságából és a város jellegéből adódóan, a járásban a legmagasabb gyermekszámmal rendelkezik a település. A településen több oktatási és nevelési intézmény található, valamint középiskola és Arany János Kollégiumi Program (AJKP) is működik.

2023.-ban emelkedett a védelembe vet gyermekek száma, de az előző évektől eltérően már nem a tankötelezettség nem megfelelő teljesítése a vezető probléma a településen. A tavalyi évben tankötelezettség elmulasztásáról jelentéktelen számú jelzés érkezett, amely 1 gyermek, védelembe vételét jelentette. 2023 a vezető probléma a nem megfelelő szülői magatartás, a lelki és fizikai elhanyagolás, szülők közötti párkapcsolati konfliktusok, melyek gyakran a nem megfelelő életvitelből adódtak. Néhány család életében felmerül a szenvedélybetegségek károsító hatása valamint bódítószer fogyasztásának a használata mely szintén veszélyeztető tényező a gyermekekre nézve. Egyes családoknál a fent említett problémák halmozottan jelennek meg.

2023. évben nagymértékben csökkent a tankötelezettség elmulasztásából érkezett jelzések száma, amely nem felétlenül azt jelenti, hogy több gyermek teljesítette sikeresen a tankötelezettségét. A 16 év fölötti gyermekek esetében az iskolai lemorzsolódást követően nem, vagy csak néhány köznevelési intézménytől érkezett tájékoztatás. A lemorzsolódott gyermekekre jellemző céltalanság a motiválatlanság a későbbiek során már akarnak további tanulmányokat folytatni, kiszorulnak a munkaerő piacról. Megromlik a szülő-gyermek kommunikáció, és a kapcsolat. Munkahely hiányában könnyebben sodródhatnak, bűncselekmények elkövetése felé kriminalizálódnak.

Püspökladány településen a Család- és Gyermekjóléti Központ esetmenedzsere 2023. évben 56 család 85 gyermekével állt kapcsolatban. A védelembe vett gyermekek száma 32 fő volt, a nevelésbe vett gyermekek száma 26 fő, a családba fogadottaké pedig 23 fő volt. 2023 esetben 3 gyermek esetében fordult elő a fiatalok

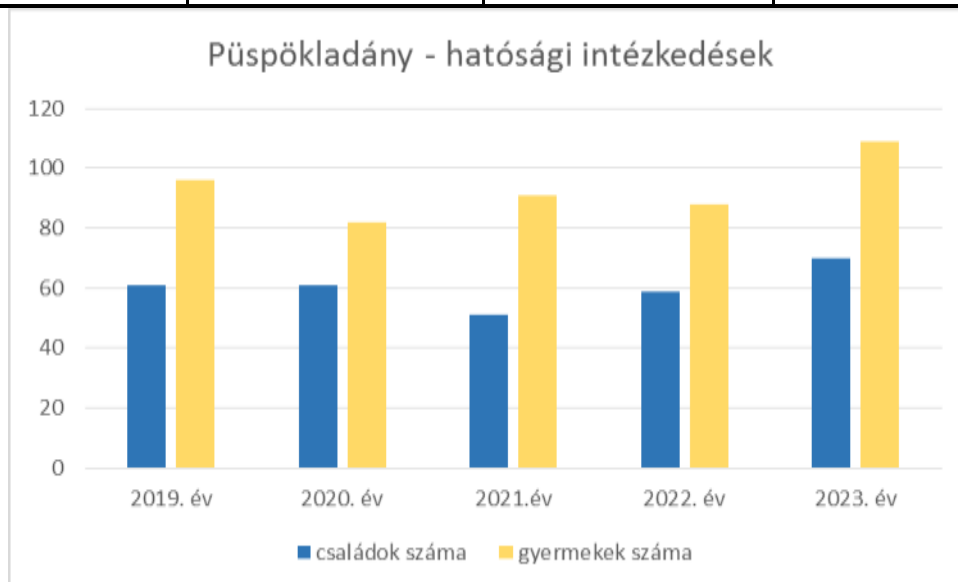
közötti fizikai bántalmazás, szabálysértés vagy bűncselekmény elkövetése. A Család- és Gyermekjóléti Központ 9 esetben tett javaslatot megelőző pártfogás elrendelésére, melyből 2 esetben elrendelte a gyámhatóság a javaslatot. Megelőző pártfogás alatt álló gyermekek setében 1 fő Javító Nevelő Intézetbe került. A szakemberek továbbra is azt tapasztalják, hogy a központ látóterébe került családokban élő szülők nem rendelkeznek megfelelő nevelési képességekkel.

Az előző évekhez mérten több esetben került felszínre a szülők közötti párkapcsolati konfliktus vagy különvált szülők esetében gyermekeikkel történő kapcsolattartási problémák, amely maga után vonta az érintett gyermekek védelembe vételét. Püspökladányban a megszűnt védelembe vételek szám 11 család 16 gyermekét érintette. A gondozás megszűntetése a gyermekek nagykorúsága a családok költözködése, valamint a gondozás eredményessége miatt zárult le.

2023. december hónapban Püspökladány településen a Család- és Gyermekjóléti Központ 25 családot részesített élelmiszeradományban, valamint évközben folyamatosan támogatva voltak a családok élelmiszer-, bútor-, valamint ruhaadományokkal.

A Család- és Gyermekjóléti Központ által gondozott püspökladányi családokat érintő hatósági előkészítő munkát az alábbi táblázat szemlélteti.

Püspökladány				
	Védelembe vett	Nevelésbe vett	Családba fogadott	Összesen
2019	21 család/37 gyermek	21 család/37 gyermek	19 család/22 gyermek	61 család/ 96 gyermek
2020	24 család/30 gyermek	18 család/30 gyermek	19 család/22 gyermek	61 család/ 82 gyermek
2021	17 család/45 gyermek	16 család/25 gyermek	18 család/21 gyermek	51 család/ 91 gyermek
2022	22 család/45 gyermek	16 család/28 gyermek	21 család/ 26 gyermek	59 család/ 88 gyermek
2023	32 család/ 51 gyermek	14 család/ 27 gyermek	24 család/ 31 gyermek	70 család/109 gyermek

Beszámoló az óvodai iskolai szociális segítő tevékenységről

A Család-és Gyermekjóléti Központ óvodai- és iskolai szociális segítői Püspökladány településen 554 fő óvodás és 1043 fő általános iskolás, valamint 366 fő középiskolás gyermekkel álltak kapcsolatban a 2023. évben.

Az óvodai és iskolai szociális segítő célcsoportja a közoktatási és köznevelési intézmény teljes közössége, de a szolgáltatás középpontjában a gyermek áll.

Az óvodai és iskolai szociális segítő adekvát szakmai támogatást nyújt gyermeknek, szülőnek, pedagógusnak egyaránt, prevenciós programokat szervez, valamint segíti a jelzőrendszer működését.

A segítő eszköze az egyéni, csoportos, közösségi tevékenység, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában történő szakmai együttműködés.

A 2023-as évben is az elsődleges problémák között jelentek meg a magatartási problémák, az igazolt iskolai hiányzások magas óraszáma, az elhanyagoló szülői magatartás és a nem következetes szülői nevelés, továbbiakban a szülők közötti párkapcsolati konfliktusok voltak.

Sárádiné Császár Irén óvodai iskolai szociális segítő a Püspökladányi Egyesített Óvodai Intézményben és az Eröss Lajos Református Általános Iskola és Óvodában látja el feladatát hétfő, szerda és csütörtöki napokon. Munkája során 15 fő óvodáskorú gyermekkel állt kapcsolatban, ebből 2 fő Szolgálat által gondozott, 8 fő védelembe vett gyermek volt. Pedagógiai Szakszolgálati komplex pedagógiai vizsgálat elindítását kezdeményezte 3 fő gyermeknél.

Veresné Vass Heléna óvodai iskolai szociális segítő munkáját a Kálvin Téri Általános iskolában hétfői napon, a Petritelepi Általános iskolában keddi napokon és a Püspökladányi Petőfi Sándor Általános iskolában szerdai napokon személyesen látja el, emellett telefonon a hét bármely napján rendelkezésre áll az iskola pedagógusai, gyermekei és szülei részére.

Az általános iskolákban 40 fő gyermekkel folytatott egyéni segítő beszélgetéseket, ebből 3 fő védelembe vett és 8 fő alapon gondozott gyermek volt. 4 fő gyermeket delegált pszichológushoz pszichés megsegítés céljából és Pedagógiai Szakszolgálati vizsgálat elindítását 2 fő gyermeknél javasolta.

Csoportos tevékenység keretében közösségépítő és konfliktuskezelő csoportfoglalkozást tartott Sárádiné Császár Irén kollégájával a Kálvin Téri Általános iskolában a novemberi és a decemberi hónapban az 5. és a 7. évfolyamon 5 alkalommal, általában 22-23 fő gyermeknek.

A Petritelepi Általános iskolában közösségépítő foglalkozásokat szervezett a 6.évfolyamon 4 alkalommal, általában 19 fő gyermeknek. A Petőfi Sándor Általános iskolában mikrocsoportos konfliktuskezelő módszerek elsajátításába vont be 4 gyermeket 4 alkalommal.

Gulyás Gyula óvodai - iskolai szociális segítő a Berettyóújfalvai SZC Karacs Ferenc Gimnázium, Technikum és Szakképző iskolában és a kollégiumban hétfő, szerda, csütörtöki napokon tart fogadóórát.

Egyéni segítő tevékenysége során 39 gyermekkel állt kapcsolatban, vagy egyszeri vagy rendszeres segítő beszélgetést folytatott ezekkel a gyermekekkel. 11 fő védelembe vett, 3 fő alapellátott, nevelésbe vett 3 fő volt. 1 fő gyermeknél pszichológusi megsegítést, 2 fő gyermeknél pedig gyermekpszichiátriai vizsgálat elindítását kezdeményezte.

Csoportos foglalkozás keretében 9 alkalommal került sor prevenciós jellegű foglalkozás lebonyolítására, valamint 4 alkalommal bűnmegelőzési előadást szervezett meg a Hajdú Bihar Megyei Községi Foglalkoztató szakemberek bevonásával, ahol általános jogszabályokat, szabálysértéseket és bűncselekmények szankcióit ismertették a középiskolás fiatalokkal. Továbbá Napközis Erzsébet Tábor megszervezésére került sor a Család-és gyermekjóléti Szolgálattal közösen 26 fő hátrányos helyzetű általános iskolás gyermek részvételével 2023.07.10-től egy hétig. A tábor ideje alatt a gyermekek sport és a kézműves tevékenységeken vettek részt, játszóházban és fürdőben is jártak.

Közösségi tevékenységek keretében az iskolai szociális segítők szabadidős programot is szerveztek, valamint részt vettek a programok lebonyolításában (Egészségnap és Télűző iskolai rendezvény, Köztársaság-napi Kerékpáros emléktúra, karácsonyi ünnepségek, rendészeti nap, DÖK nap).

Az óvodai- és iskolai szociális segítők 2023-ban is rendszeresen kapcsolatban álltak a munkájukat érintő szakemberekkel, mint pl. intézményvezetők, óvodapedagógusok, tanítók, tanárok, gyermekvédelmi felelősök, Pedagógiai Szakszolgálat és a Gyermekjóléti Szolgálat és Központ munkatársai, pszichológus, védőnő, gyermekorvos.

Sárrétudvari

Sárrétudvari lakosainak száma közel 3000 fő, a településen élő gyermekek száma viszonylag magas. A község oktatási – nevelési intézményeibe több településről járnak a gyermekek. A településen probléma, hogy nincs megfelelő számú és minőségű, több gyermek és család lakhatására alkalmas albérlési lehetőség. A gondozásban álló családok száma a 2022 évhez mérten a 2023. év végére csökkent. A gondozott gyermekek száma többnyire eredményesség vagy költözés miatt zárult le. A központ látóterében álló családok nagytöbbsége rossz szociális és anyagi háttérrel rendelkezik. A fiatalok váradosok száma a 14-18 év közötti korosztályban 2 fő volt. A gondozatlan terhesség 1 fő nagykorú személy esetében fordult elő. Néhány család esetében a rossz anyagi háttér, a kevés jövedelem miatt megélhetési problémák vannak, amelyek higiénés hiányosságokat generálnak. A településen a nem megfelelő szülői figyelem hiánya miatt még mindig előfordulnak egyes családokban a gyermekek tankötelezettségének elmulasztása, magas óra számú hiányzása.

Sárrétudvari településen 2023. évben, 1 lány esetben fordult elő kortárs bántalmazás, a bántalmazó az eset után a kiskorú személy védelembe vételére került sor. Az esetmenedzser a családsegítővel a hatósági intézkedések előtt több alkalommal esetkonferenciát és esetmegbeszéléseket szervezett.

Egy család esetében előfordult a visszatérő fejtetvesség, több hétre volt szükség ennek megszüntetésére. A fejtetvesség megszüntetésére az esetmenedzser többször nyomatékosan felhívta a szülők figyelmét a családlátogatások során. A védőnővel többször konzultált az érintett családok kapcsán, közös cél volt, hogy a probléma minél előbb megoldódjon.

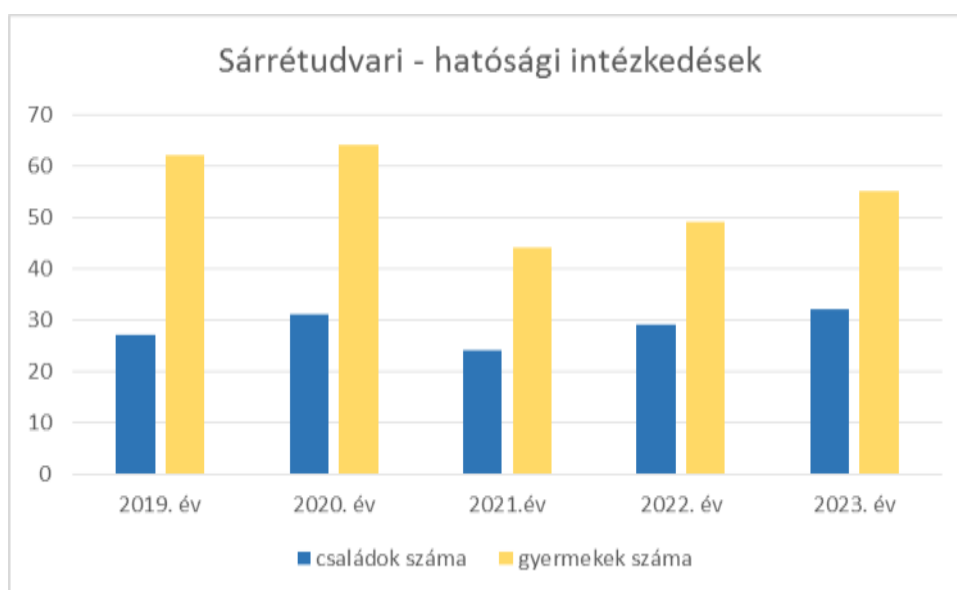
Előfordult 1-2 család esetében a településről történő ki-be költözködés, ezek a családok többnyire a korábbi lakhelyükön is gyermekvédelmi rendszer látóterében voltak.

A Család- és Gyermekjóléti Központ esetmenedzsere rendszeresen családlátogatást végzett, a családsegítő munkatárssal közösen a településen, de egy-egy nehezebb eset kapcsán a Család-és Gyermekjóléti Központ vezetője is részt vett a családlátogatásokon. A családlátogatások során az esetmenedzser segítő beszélgetésekkel, tanácsadásokkal próbálta felhívni az ügyfelek figyelmét a helyes pénzbeosztási szokásokra, az elfogadható higiénés szabályok betartására, a rendszeres iskolába járás fontosságára, a párkapcsolati konfliktusok társadalmilag elfogadott módon való megoldására. Fiatalok gyermekek esetében rendszeresen elbeszélgetett a korai párkapcsolat és a terhesség veszélyeiről, az esetleges droghasználat káros hatásairól stb. Folyamatosan tartotta a kapcsolatot a jelzőrendszer tagjaival. Részt vett a szakmaközi megbeszéléseken, tanácskozásokon. A jelzőrendszertől kapott 19 jelzést kivizsgálta, mindegyikre írásbeli választ küldött. Hatósági intézkedéseket kezdeményezett, mint védelembe vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vétel, családba fogadás. Egy 4 gyermekes család esetében 2 gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére, a másik 2 gyermek családba fogadására került sor a településen. A nevelésbe vétel elkerülése érdekében 2 család 2 gyermeke esetében családba fogadásra került sor az apai nagyszülőkhöz.

2023-ban érkezett jelzések száma:

- 6 db jelzés érkezett a köznevelési intézményekből
- 2 db jelzés érkezett az óvodából
- 6 db jelzés érkezett a védőnői szolgálattól
- 4 db jelzés érkezett a rendőrségtől
- 1 db jelzés érkezett a nőgyógyász szakorvostól

Sárrétudvari				
	Védelembe vett	Nevelésbe vett	Családba fogadott	Összesen
2019	18 család/41 gyermek	6 család/17 gyermek	3 család/4 gyermek	27 család/62 gyermek
2020	19 család/39 gyermek	7 család/18 gyermek	5 család/7 gyermek	31 család/ 64 gyermek
2021	15 család/29 gyermek	4 család/ 6 gyermek	5 család/ 9 gyermek	24 család/44 gyermek
2022	13 család /28gyermek	10 család/15gyermek	6 család / 6 gyermek	29 család/79gyermek
2023	16 család/ 34 gyermek	10család/15 gyermek	6 család/ 6 gyermek	32 család/ 55 gyermek

A Család-és Gyermejkölési Központ óvodai- és iskolai szociális segítője **Sárrétudvari** településen 404 fő gyermekkel állt kapcsolatban 2023. évben az iskolában és az óvodában. Az óvodai – iskola szociális segítő Sárrétudvariban a Jókai Mór Általános Iskolában és a Napsugár Óvoda és Bölcsőde Egyesített Intézményben folytat minden héten, keddi napokon preventív jellegű szociális tevékenységet. Az óvodai és iskolai szociális segítő célcsoportja a közoktatási és köznevelési intézmény teljes közössége, de a szolgáltatás középpontjában a gyermek áll. Az óvodai és iskolai szociális segítő adekvát szakmai támogatást nyújt szülőknek, gyermeknek, pedagógusnak egyaránt, segíti az észlelő-és jelzőrendszer működését. Egyéni tevékenysége során információnyújtás, tanácsadás, konzultáció, krízisintervenció, hivatalos ügyintézésben való segítségnyújtás, delegálás más szakemberhez valósul meg.

Az óvodai-iskolai szociális segítő az év folyamán segítette a köznevelési és közoktatási intézményben dolgozó óvodapedagógusokat, pedagógusokat munkájuk során, felvette a kapcsolatot a problémás gyermekekkel és azok szüleivel. Az óvodai és iskolai szociális segítő célja az óvodás és iskoláskorú gyermekek családban történő nevelkedésének segítése, veszélyeztetettségének megelőzése, kiszűrése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetésében való közreműködés, illetve a szociális, oktatási, egészségügyi rendszer szereplői közötti szoros együttműködés kialakítása és fenntartása.

Az iskolában folytatott egyéni segítő tevékenység során 28 fő gyermekkel és 14 fő szülővel állt rendszeresen kapcsolatban. A leggyakoribb problémák között elsősorban a magas óraszámú igazolt hiányzások száma, a higiénés problémák, a tanulók közötti kezeletlen konfliktusok, magatartási problémák,

az elhanyagoló szülői magatartás és a nem következetes szülői nevelés voltak. Sajnos előfordultak dühkezelési és motivációs problémák is. 5 fő gyermek esetében történt delegálás intézményünk pszichológusához, pszichés megsegítés céljából. Ebben az évben is tapasztalható volt a gyermekek körében a túlzott okoseszköz – és internet használatának szokása, melynek hozadékaként a trágár szavak és kifejezések használata szinte beépült a gyermekek szókincsébe.

Az óvodában végzett segítő tevékenység során folyamatosan konzultált az óvodavezetővel és óvodapedagógusokkal. Fő problémaként a gyermekek nem megfelelő óvodai viselkedése, valamint a szülői elhanyagolás jelentek meg. Egy esetben fordult elő gyermek intézménybe való beilleszkedési nehézsége, valamint, hogy a szülő a szakemberek és az óvoda rendszeres kérése ellenére sem íratta be gyermekét a bölcsődébe és nem működött együtt a szakemberekkel.

A szociális segítő mindennapi kapcsolatban állt a munkáját érintő szakemberekkel.

Rendszeresen részt vett szakmaközi és esetmegbeszéléseken, gyermekvédelmi tanácskozáson, esetkonferencián, különböző iskolai közösségi rendezvényeken, mint pl.: farsang és karácsonyi ünnepség. Amennyiben szükséges volt (3 alkalom) jelzéssel élt a Család – és Gyermekjóléti Szolgálat vagy Központ felé.

2023. júniusában gyermeknap délutánt szervezett a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családgondozójával közösen, ahol a gondozásban álló családok gyermekeinek szerveztek sportvetélkedőt és kreatív foglalkozást. A nyár folyamán 2023.08.07. és 2023.08.11. között egy egyhetes Napközis Erzsébet tábort szervezett és bonyolított le a családsegítő kollégával együtt, melyen összesen 31 gyermek vett részt, ezzel hozzásegítve őket a szabadidő hasznos eltöltéséhez. A gyermekek a tábor ideje alatt felejthetetlen élményekkel gazdagodtak.

2023. októberében megszervezte és a családsegítő szolgálat munkatársával közösen lebonyolította a Csenki Sándor roma meseondó verseny helyi elődöntőjét, amin összesen 6 iskolás korú gyermek vett részt.

Szerep

Szerep község halmozottan hátrányos helyzetű település kb. 1500 lakossal. Magas a roma származású lakosság aránya. A településen 2023. évben is a lakosságárányhoz képest sok gyermek született. Halmozottan jelentkeznek a szociális problémák: anyagi hátrány, rossz lakhatási és higiénés körülmények, bejelentett munkahely hiánya stb. A szabálysértések, bűncselekmények száma az elmúlt 1 évben csökkent a 14-18 év közötti korosztályban. Továbbra is probléma egyes családoknál a korai párkapcsolat és szexuális kapcsolat létesítése, ebből kifolyólag minden évben van néhány lány a 14-18 év közötti korosztályban, aki teherbe esik, és ezért gyakran félbehagyják az általános iskolai tanulmányaikat. Jellemző, hogy ezekben az esetekben családi összefogással felkészültek a gyermekek fogadására.

Tanköteles korú gyermekeknél továbbra is probléma a magas óraszámú igazolatlan hiányzások száma, emiatt több esetben az iskoláztatási támogatás megszüntetésére is sor került. A gyermekek tankötelezettségének megszűnése után sok tanuló félbehagyja tanulmányait, magas a lemorzsolódás a középiskolások körében. A szülők nem ösztönzik eléggé középiskolás gyermekeiket, hogy szakmát szerezzenek, nem tudnak hatni rájuk, végül beletörődnek, hogy gyermekeik csak alapfokú iskolai végzettséggel rendelkeznek.

A középiskolások döntő többsége a 9. osztályt sem végzi el, félbehagyják tanulmányaikat. A gyermek hiányzásaihoz a szülők gyakran asszisztálnak, ezáltal a gyermekek igazolt hiányzásainak a száma is sok esetben igen magas. A gyermekek emiatt lemaradnak a tananyaggal, mert nem pótolják az elmaradásokat.

A gyermekek óvodai nevelése során is több családnál előfordul, hogy betegsége hivatkozva hosszú hetekig nem megy a gyermek óvodába, ezáltal nem szocializálódik időben és megfelelően, lemarad kortársaihoz képest. Legtöbbször pont a leghátrányosabb helyzetű családoknál fordul elő, hogy a gyermekek állandóan betegek, és alig járnak óvodába, képességeiket nem tudják fejleszteni, esetleges tanulási problémáikra később derül fény.

2023. évben sok a higiénés problémákkal érintett családok köre. Sajnos sokszor nemcsak az udvar, de a lakás belül is elhanyagolt, koszos. Az ügyfelek személyi higiénéje is változó. Probléma, hogy több sokgyermekes családnál a vízszolgáltatást korlátozták a településen (közüzemi számla tartozás miatt), ezáltal a családok

mosási lehetősége korlátozott és a személyi higiéniére is kevesebb figyelmet fordítanak. A nagy energiaáremelések és gazdasági válság hatására az élelmiszerárak elszabadultak, az ügyfelek egy részének az alapvető élelmiszerek megvásárlása is gondot okoz, a családok nincsenek tüzelő és élelmiszer tartalékok. Mindig csak az adott napra, étkezésekre vásárolnak, és akkor is csak az olcsóbb kategóriás termékeket. A településen az ügyfelek nagy része igénybe veszi a népkonyhai szolgáltatást, mely nagy segítséget jelent a családoknak.

A Család-és Gyermekjóléti Központ esetmenedzsere rendszeresen családlátogatást végzett, legtöbbször a családsegítő munkatárssal közösen a településen, de egy-egy nehezebb eset kapcsán a Család-és Gyermekjóléti Központ vezetője is részt vett a családlátogatásokon. A családlátogatások során az esetmenedzser segítő beszélgetésekkel, tanácsadásokkal próbálta felhívni az ügyfelek figyelmét a helyes pénzbeosztási szokásokra, az elfogadható higiénés szabályok betartására, a rendszeres iskolába járás fontosságára, a párkapcsolati konfliktusok társadalmilag elfogadott módon való megoldására. Fiatalkorú gyermekek esetében rendszeren elbeszélgetett a korai párkapcsolat és a terhesség veszélyeiről, a droghasználat káros hatásairól stb.

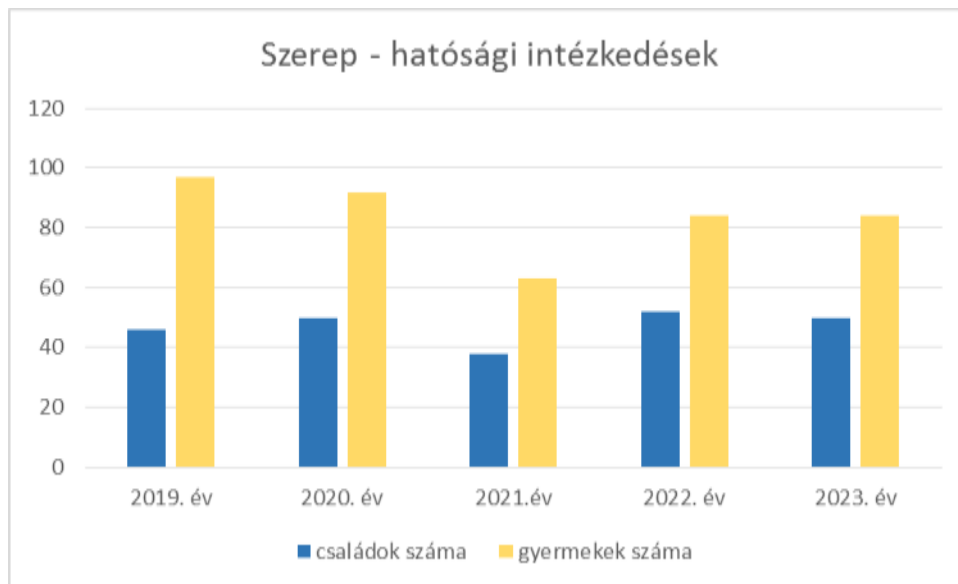
Esetkonferenciát szervezett, ha szükséges volt egy-egy problémás család kapcsán. Folyamatosan tartotta a kapcsolatot a jelzőrendszer tagjaival. Részt vett a szakmaközi megbeszéléseken, tanácskozáson. A jelzőrendszertől kapott magasszámú 49 jelzést kivizsgálta, mindegyikre írásbeli választ küldött. Hatósági intézkedéseket kezdeményezett, mint védelembe vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vétel, családba fogadás kapcsán környezettanulmányokat készített. 2023.-ban az ideigleneshatályú elhelyezések és a nevelésbevételek száma is nagymértékben lecsökkent. 1 család esetében történt ideiglenes hatályú elhelyezésre, amely 1 gyermeket érintett, a gyermek azóta a szüleivel nevelkedhet.

2023-ben összesen 49 jelzés érkezett a jelzőrendszer tagjaitól

- 24 db jelzés érkezett az Szerepi Kelemen János Általános Iskolából és a BSZC Karacs Ferenc Középiskolából
- 6 db jelzés érkezett a Szerepi Kelemen Hétpettyes Óvoda és Mini Bölcsődétől
- 4 db jelzés érkezett a védőnői szolgálattól
- 14 db jelzés érkezett a rendőrségtől

A Család-és Gyermekjóléti Központ által gondozott családokat érintő hatósági előkészítő munkát az alábbi táblázat szemlélteti.

Szerep				
	Védelembe vett	Nevelésbe vett	Családba fogadott	Összesen
2019	18 család/44 gyermek	14 család/32 gyermek	14 család/21 gyermek	46 család/97 gyermek
2020	18 család/28 gyermek	15 család/38 gyermek	17 család/26 gyermek	50 család/ 92 gyermek
2021	15 család/26 gyermek	12 család/22 gyermek	11 család/15 gyermek	38 család/63 gyermek
2022	23család/41 gyermek	16 család/27 gyermek	13 család/16 gyermek	52család/84 gyermek
2023	21 család/33 gyermek	18 család/38 gyermek	11 család/13 gyermek	50 család/84 gyermek

A Család-és Gyermekjóléti Központ óvodai- és iskolai szociális segítője Szerep településen 202 fő gyermekkel állt kapcsolatban a 2023. évben az iskolában és az óvodában. Az óvodai-iskolai szociális segítő a Szerepi Kelemen János Általános Iskolában és Szerepi Kelemen Hétpettyes Óvoda és Mini Bölcsődében folytat minden héten csütörtöki napokon preventív jellegű szociális segítő tevékenységet. Az óvodai és iskolai szociális segítő célja az óvodás- és iskoláskorú gyermekek családban történő nevelkedésének segítése, egészségfejlesztése, veszélyeztettségének megelőzése, kiszűrése, a kialakult veszélyeztettség megszüntetésében való közreműködés, illetve a szociális, oktatási, egészségügyi rendszer szereplői közötti szoros együttműködés kialakítása és fenntartása.

Az iskolában folytatott egyéni segítő tevékenység során a segítő 36 fő gyermekkel, 9 fő szülővel állt kapcsolatban. Ebből 17 fő védelembe vett, 4 fő alapon gondozott, 1 családba fogadott gyermek volt. Ebben az évben is kiemelkedő volt a magas iskolai hiányzások száma, amely esetek nagy részében a szülők legalizálták gyermeküknél a sokszor nem indokolt hiányzásokat. A segítő folyamatosan kapcsolatot tartott a háziorvosi asszisztenssel és rendszeresen informálódott a hiányzások okáról és indokoltságáról. Továbbra is fennálló probléma a szülői kontroll hiányának következtében a lányok körében megfigyelhető korai párkapcsolat létesítése és az iskolából való folyamatos hiányzás(3lány). Egy család esetében az iskolai hiányzások mellett a nagyfokú személyi higiénés problémák is egyre sűrűbben fordultak elő és ez rendszeressé is vált. A szülővel való többszöri beszélgetések ellenére sem szűntek meg ezek a problémák. Voltak osztályok, ahol folyamatos problémát okozott a fejtetvesség, amely mindig ugyanazon családokhoz volt köthető. Több gyermek esetében folyamatos felszerelési hiányt jeleztek a pedagógusok, ezen esetekben a segítő felkereste a szülőket és felhívta a figyelmüket ezek pótlására és a gyermek tanulmányi és iskolai előmenetelének folyamatos nyomon követésére, a pedagógusokkal való kommunikáció, kapcsolattartás intenzívebb tételére.

Az iskolai szociális segítő munkája során 1 fő gyermek esetében delegált gyermekpszichiátria vizsgálatra, amelynek fő oka a szülői érzelmi és nevelési elhanyagolás volt. Csoportos tevékenység keretében foglalkozást tartott a 8. osztályban közösségépítő, konfliktuskezelő témakörben, több alkalommal előadást, közös beszélgetést a társas kapcsolatokról, személyi higiénéről, felszerelés rendezettségéről az alsós évfolyamokon is. 5. évfolyamon pedig kiscsoportos konfliktusmegoldó beszélgetésekbe vonta be a gyermekeket.

Az óvodában végzett segítő tevékenysége során folyamatosan konzultált az óvodavezetővel és pedagógusokkal, amely esetekben problémaként a gyermekek nem megfelelő óvodai viselkedése,

beilleszkedési nehézségei jelentek meg. Több alkalommal megfigyelte ezeket a gyermekeket a csoportfoglalkozások ideje alatt és felvette a kapcsolatot a szülőkkel egyéni elbeszélgetésre, tanácsadásra. Egy esetben fordult elő, hogy a szülő gyermekét nem vitte rendszeresen óvodába és nem működött együtt a szakemberekkel, ebben az esetben is folyamatosan próbálta felvenni a kapcsolatot a szülővel és tanácsokkal ellátni.

Közösségi tevékenységek keretében a szociális segítő részt vett szakmaközi és esetmegbeszéléseken, gyermekvédelmi tanácskozásokon, esetkonferenciákon, karácsonyi ünnepeken, iskolai óvodai rendezvényeken, szülői értekezleteken.

2023.10.24.-én lebonyolította a szolgálattal együtt a Csenki Sándor Roma Mesemondó verseny helyi elődöntőjét a Szerepi Kelemen János Általános Iskolában, közel 30 gyermek részvételével.

2023.06.12.-én Gyermeknapot szerveztek meg a családsegítő munkatársával együtt, ahol 60 fő gyermek vett részt, amelyen csapatjátékokban vehettek részt a gyermekek. A rendezvényen meg lettek vendégelve szendvicssel és palacsintával.

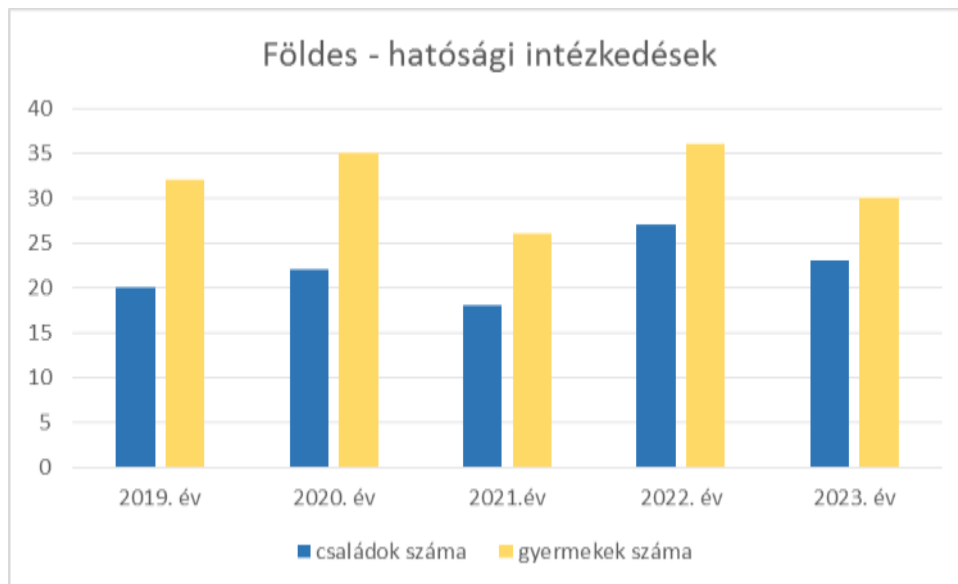
Továbbiakban a nyár folyamán 2023.07.10-től - 2023.07.14-ig Napközis Erzsébet tábort szerveztek meg és bonyolítottak le a Családsegítővel együtt, 24 fő gyermek részvételével.

Földes

Földes a kevésbé problémás települések közé tartozik, a központ látóterébe álló családok esetében életviteli, anyagi és párkapcsolati konfliktusok, valamint a szülők szenvedélybetegsége a legjellemzőbb probléma, amely hatására a gyermekek lelki és fizikai elhanyagolása is megjelenik itt élő családoknál. Földes településen 2023. év folyamán 23 család 30 gyermekével állt kapcsolatban a Központ. 7 család 9 gyermeke volt védelembe véve a településen. A gyermekek védelembe vételének a hátterében többnyire a szülők elhanyagoló magatartása, szenvedélybetegség, valamint nevelési problémák álltak. Több gyermek, védelembe vétele sikeresség miatt szűnt meg, a gyermekek korábbi deviáns viselkedése abbamaradt. 1 védelembe vett a család esetében a problémák súlyosbodtak, így 2 gyermek ideiglenes hatályú elhelyezése majd nevelésbe vétele történt meg. 5 család 5 gyermekének családba fogadására vagy annak fenntartására tett javaslatot a központ. 16 nevelésbe vett gyermek van a településen, melyből 2 gyermek nevelésbe vétele történt 2023-ban. 2023. évben a központhoz érkezett jelzése száma csekély mértékű volt.

2023. évben Földes településen az esetmenedzser által leggyakrabban alkalmazott segítő tevékenységek a családlátogatás, a segítő beszélgetés, a környezettanulmány készítése, kontrolláló feladatok és a tanácsadás voltak.

Földes				
	Védelembe vett	Nevelésbe vett	Családba fogadott	Összesen
2019	9 család/15 gyermek	5 család/ 11 gyermek	6 család/ 6 gyermek	20 család/ 32 gyermek
2020	9 család/15 gyermek	6 család/ 13 gyermek	7 család/ 7 gyermek	22 család/ 35 gyermek
2021	6 család/ 7 gyermek	8 család/ 14 gyermek	4 család/ 5 gyermek	18 család/ 26 gyermek
2022	14 család/ 17gyermek	10 család/16 gyermek	3 család/ 3 gyermek	27 család/ 36 gyermek
2023	7 család/ 9 gyermek	11 család/16 gyermek	5 család/ 5 gyermek	23 család/ 30 gyermek

A Család-és Gyermejjóléti Központ óvodai- és iskolai szociális segítője Földes településen 128 fő óvodás és 249 fő iskolás gyermekkel állt kapcsolatban a 2023. évben. Az óvodai-iskolai szociális segítő a Földesi Karácsony Sándor Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolában és a Kállay László Óvodában folytat hétfői napokon preventív jellegű szociális segítő tevékenységet. Az óvodai- és iskolai szociális segítő elsődlegesen az óvodás és iskoláskorú gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésével (prevenció), a veszélyeztetettség megszüntetésével (korrekció), a gyermekek szociális és kommunikációs készségeinek fejlesztésével, az egészségfejlesztésben való közreműködéssel, valamint szabadidős programok szervezésével foglalkozik a köznevelési intézményekben.

A 2023-as évben az egyéni segítő tevékenység során az óvodai-iskolai szociális segítő 31 fő gyermekkel állt kapcsolatban és folytatott velük egyéni segítő beszélgetéseket és vonta be őket közösségi és szabadidős programjaiba, valamint a nyári táborába. A leggyakoribb problémák között a 2023-es évben elsősorban a fokozódó magatartási problémák, az iskolai lemorzsolódás veszélyének növekedése, a hiányzások magas aránya, az elhanyagoló szülői magatartás és a nem következetes szülői nevelés voltak. Továbbra is jellemző a korai párkapcsolat létesítése felső tagozatban, illetve a túlzott okoseszköz- és internethasználat a fiatalok körében.

2 fő gyermek esetében a szülők veszélyeztető magatartása miatt védelembe vételre, valamint a gyermekek családba fogadására került sor. Az egyik gyermek számára sikerült pszichológusi megsegítést biztosítanunk Püspökladányban. A gyermekek rendszeresen egyéni segítő beszélgetésen vesznek részt. 2 fő alapellátásban lévő gyermek esetében szülők közötti konfliktusok miatt szükségessé vált a heti rendszerességű egyéni segítő beszélgetés, valamint pszichológusi megsegítésre is javaslatot tettünk. 1 fő védelembe vett gyermeknél a szülő-gyermek kapcsolat sérülését tapasztaltuk, valamint nagyfokú szorongás és az iskolai lemorzsolódás veszélye is fennáll.

Szintén 1 fő védelembe vett gyermek esetében megnőtt az iskolai lemorzsolódás veszélye a magas iskolai hiányzások miatt, emiatt heti rendszerességgel egyéni segítő beszélgetésen vett részt a gyermek. A gyermek iskolai teljesítménye nagyon gyenge, ezért felmerült a Dobbantó programban való részvétel lehetősége is, mivel a gyermek már többszörösen évismétlő. Megnőtt azon gyermekek száma is, akiket a Hajdú-Bihar Megyei Pedagógiai Szakszolgálat vizsgált viselkedési és magatartási problémák miatt. 1 fő óvodáskorú gyermek rendszeresen egyéni foglalkozáson vett részt és komplex pedagógiai, valamint Gyermekpszichiátriai vizsgálatra is sor került. További 2 fő óvodás gyermek esetében szintén javasoltuk a logopédiai, egyúttal a gyermekpszichiátriai vizsgálatot a beszéd- és a nyelvi készségek nagyfokú lemaradása miatt.

Közösségi tevékenységek keretében az iskolai szociális segítő több szabadidős programot is szervezett, valamint segédkezett a programok lebonyolításában is.

A Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ óvodai-iskolai szociális segítője és családsegítője 2023.06.12-én Gyermeknapot szervezett Földes településen 25 gyermek számára. A gyermekek különböző színes programokban vehettek részt. A résztvevőknek édességsomagokat osztottunk ki, amelyet örömmel fogadtak.

A Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család-és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ óvodai-iskolai szociális segítője a családsegítővel együttesen Földes településen Erzsébet tábort szervezett 2023.08.07-11-ig. A táborban 21 fő gyermek vett részt. Hétfőtől péntekig, reggel 8:00-tól 16:00-ig az önismeret, közösségépítés, környezettudatosság, hagyományörzés, egészséges életmód és sport témákhoz kapcsolódó színes programokon vehettek részt a gyermekek. A programok között szerepeltek többek között a sportos tevékenységek (Natural Bodybuilding Püspökladányból kickbox aerobic edzést tartott), strandolás a Földesi Strandfürdőben, rendőrségi prevenció előadás, kézműves kreatív foglalkozás (gyöngyfüzés, fonalbaba készítés, papírfonás) és bemutatót tartott a Földesi Madársuli vezetője különböző madarokról és a gyermekek részt vehettek madárreptetésen is. A Mancsmentő Állatvédő Egyesület is ellátogatott a táborba és két kutyát is magukkal hoztak. Érzékenyítő programot valósítottak meg és felhívták a gyermekek figyelmét a megfelelő állattartási körülményekre, a chippelés és az oltás fontosságára. Egész napos kirándulást is szerveztünk Debrecenbe a Kerekerdő Élményparkba, ahol a gyermekek 21 különböző játékelemet próbálhattak ki.

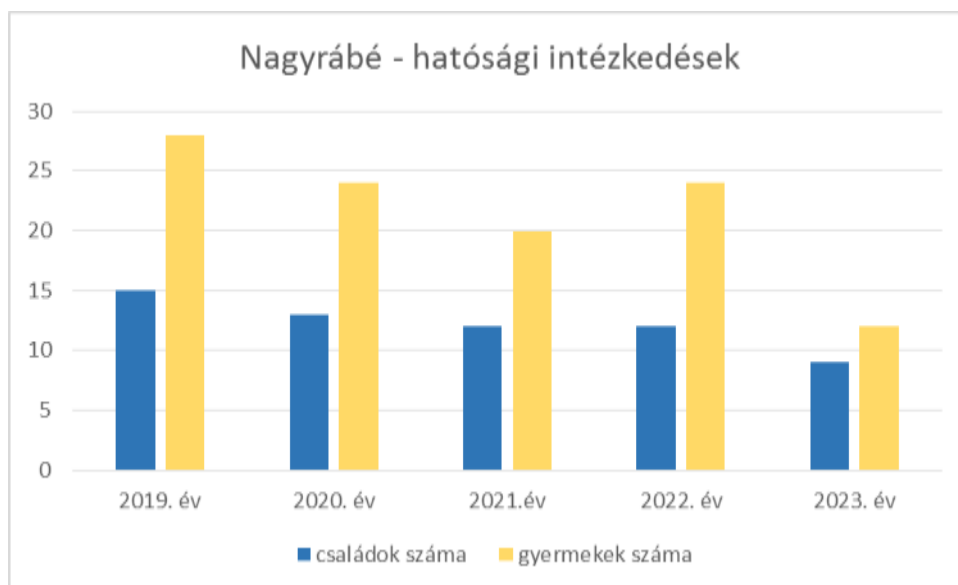
Az óvodai- és iskolai szociális segítő rendszeresen kapcsolatban állt a munkáját érintő szakemberekkel, mint pl.: intézményvezetők, családsegítő, óvodapedagógusok, tanítók, tanárok, gyermekvédelmi felelősök, védőnő, Pedagógiai Szakszolgálat és a Gyermekjóléti Szolgálat és Központ munkatársai, pszichológus.

Nagyrábé

Nagyrábé is a kevésbé problémás települések közé tartozik a járásban. Nagyrábé településen 2023. év folyamán 10 család 24 gyermekével állt kapcsolatban a központ. 2023.-ban 5 család 9 gyermeke volt védelembe véve a településen, ebből 1 család 3 gyermeke lelki és fizikai elhanyagolása későbbiek nevelésbe került. Szabálysértés/bűncselekmény elkövetése miatt megelőző pártfogó felügyelet 1 gyermek esetében volt elrendelve. A gyermekek védelembe vételének a háttérben többnyire a szülők elhanyagoló magatartása állt. A lelkileg elhanyagolt gyermekekre nincs kellő figyelem, könnyebben belesodrónak a deviáns cselekedetekbe, a kellő figyelem hiányában meggondolatlan kapcsolatokat létesítenek, csellengenek, csavarognak, nem járnak iskolába, szabálysértéseket követnek el.

2 gyermek családba fogadásának fenntartására tett javaslatot a központ, emellett 1 családba fogadott gyermek esetében feléledt a szülői felügyeleti jog. 10 nevelésbe vett gyermek volt a településen, 2 gyermek nevelésbe vétele nagykorúvá válása miatt megszűnt. 2023.-ban 11 jelzés érkezett a központhoz a jelzőrendszeri tagoktól. A legtöbb jelzés 7 az általános iskolából érkezett, 2 a rendőrségtől, 2 a kormányhivatal továbbított a központ számára.

Nagyrábé				
	Védelembe vett	Nevelésbe vett	Családba fogadott	Összesen
2019	9 család/ 15 gyermek	5 család/ 11 gyermek	1 család/ 2 gyermek	15 család/ 28 gyermek
2020	7 család/ 11 gyermek	5 család/ 11 gyermek	1 család/ 2 gyermek	13 család/ 24 gyermek
2021	6 család/ 9 gyermek	4 család/ 8 gyermek	2 család/ 3 gyermek	12 család/ 20 gyermek
2022	5 család/ 9 gyermek	5 család/ 12 gyermek	2 család/3 gyermek	12 család / 24 gyermek
2023	3 család/4 gyermek	2 család / 8 gyermek	3 család / 4 gyermek	9 család /12 gyermek

Az óvodai-iskolai szociális segítő a Nagyrábéi Egységes Óvodában és Bölcsődében, valamint a Nagyrábéi Móricz Zsigmond Általános Iskolában folytat minden héten keddi napokon elsősorban preventív jellegű tevékenységet. Az óvodai- és iskolai szociális segítő elsődlegesen az óvodás és iskoláskorú gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésével (prevenció), a veszélyeztetettség megszüntetésével (korrekció), a gyermekek szociális és kommunikációs készségeinek fejlesztésével, az egészségfejlesztésben való közreműködéssel, valamint szabadidős programok szervezésével foglalkozik a köznevelési intézményekben. A Nagyrábéi Egységes Óvodában és Bölcsődében a 2023/2024-es tanévben az óvodás gyermekek létszáma 60 fő volt, míg Nagyrábéi Móricz Zsigmond Általános Iskolában 150 fő volt a gyermeklétszám. Nagyrábé településen 2023-as évben az egyéni segítő tevékenység során az óvodai-iskolai szociális segítő 19 fő gyermekkel és 2 fő szülővel állt kapcsolatban és folytatott velük egyéni segítő beszélgetéseket. A felmerült problémák közül a legjellemzőbbek a fokozódó magatartási problémák, a szülők részéről nevelési problémák és elhanyagolás voltak. Az óvodai-iskolai szociális segítő több alkalommal nyújtott segítséget a szociális ügyekkel kapcsolatban és tájékoztatást nyújtott a szociális területet érintő változásokkal kapcsolatban az óvodapedagógusoknak tanítóknak, tanároknak.

1 fő óvodáskorú és 2 fő iskoláskorú védelembe vett gyermek esetében ideiglenes hatályú elhelyezésére, ezt követően nevelésbe vételre került sor. A gyermekek az ideiglenes hatályú elhelyezést megelőzően heti rendszerességgel egyéni segítő beszélgetésen vettek részt a családon belüli problémák miatt.

1 fő iskoláskorú gyermek esetében gyenge iskolai teljesítmény, tanulási motiváció hiánya és iskolai lemorzsolódás veszélye állt fent, ezért minden héten egyéni segítő beszélgetésen vett részt. Emellett a gyermek pszichológusi megsegítésére is javaslatot tettünk, mivel a gyermek édesapja hosszú betegség után elhunyt.

1 fő gyermek esetében iskolai problémák jelentkeztek, a gyermek osztályába való beilleszkedése konfliktusokkal volt terhelt és súlyos magatartási- és viselkedési zavarok is jelentkeztek. A problémák megoldása érdekében a gyermek egyéni segítő beszélgetésen vett részt és javasoltuk a gyermek komplex pedagógiai vizsgálatát.

1 fő védelembe vett gyermek esetében súlyosbodtak a magatartási problémák és a szülő részéről érzelmi elhanyagolást tapasztaltunk. Javasoltuk a Gyermekpszichiátrián való kivizsgálást és a pszichológusi megsegítést egyaránt.

A Nagyrábéi Egységes Óvodában és Bölcsődében 2 fő volt az SNI gyermekek száma. Hátrányos helyzetű (HH) gyermekek száma 9 fő, halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) gyermek 1 fő volt. A Nagyrábéi Móricz Zsigmond Általános Iskolában a 2023/2024-es tanévben az SNI gyermekek száma 7 fő

volt, BTMN státuszú gyermekek száma 14 fő, hátrányos helyzetű (HH) gyermekek száma 22 fő, halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) gyermek 5 fő.

Az óvodai-iskolai szociális segítő aktív résztvevője a gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetésének, illetve a felmerülő életvezetési, szociális problémák megoldásához segítségét. Az óvoda gyermekeinek, az iskola diákjainak, igény szerint pedagógusoknak, a nevelő-oktató munkát segítő szakembereknek (pl. dajka, gyermekfelügyelő, pedagógiai asszisztens) és más szakembereknek (pl. iskolaorvos, iskolai védőnő, iskolapszichológus, iskolarendőr stb.), valamint szülőknek egyaránt. Az óvodai- és iskolai szociális segítő rendszeresen kapcsolatban állt a munkáját érintő szakemberekkel, mint pl.: intézményvezetők, családsegítő, óvodapedagógusok, tanítók, tanárok, gyermekvédelmi felelősök, védőnő, pszichológus.

Báránd

A 2022-es évi adatokhoz viszonyítva a gondozott gyermekek számában 2023-ban növekedés tapasztalható. A gondozott családok száma szintén nőtt. Ez a jelzőrendszeri tagok egyre aktívabb közreműködésének, a velük való hatékonyabb együttműködésnek köszönhető. A jelzőrendszer tagjaitól érkezett jelzések száma 9 volt, amely 17 gyermeket érintett.

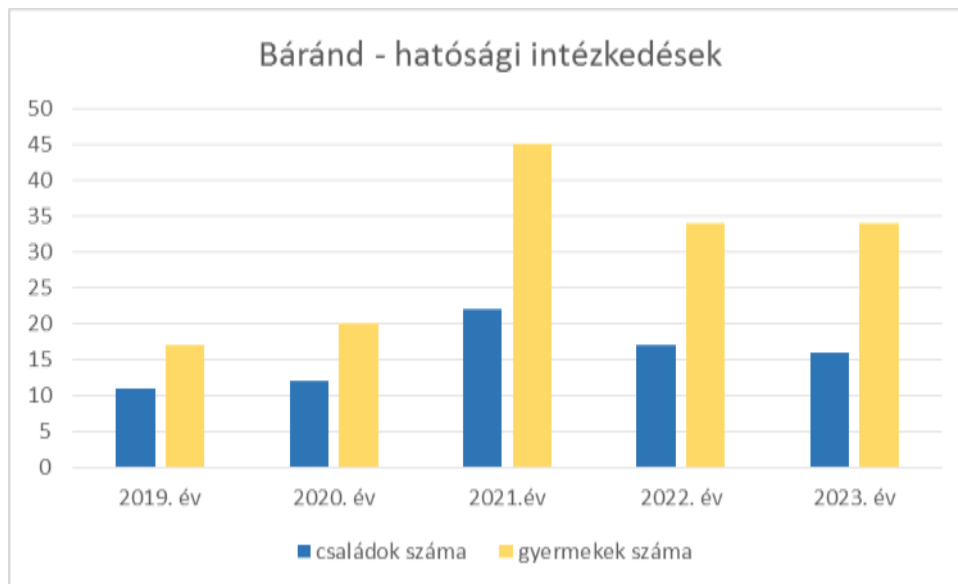
A szociális segítő tevékenység esetében kiemelkedő problémát jelentenek a családokon belüli működési zavarok, melyek elsősorban életvezetési, családi-kapcsolati konfliktusokban, anyagi és lakhatási nehézségekben, gyermeknevelési és elhanyagolási problémákban, valamint a gyermekeknél tapasztalható pszichés-, magatartás-, teljesítmény- és beilleszkedési zavarokban nyilvánulnak meg.

A 2023-ban jelentősen növekedett a hatósági intézkedésre tett javaslatok száma a településen (különös tekintettel a nevelésbe vétel 3 fő, védelembe vétel 8 fő vonatkozásában). Ennek egyik fő oka, hogy a megnövekedett a családon belüli erőszak, valamint a súlyos gyermekelhanyagolások száma. Ezek a krízisállapotok sok esetben azonnali intézkedést követeltek meg mind kollégáinktól, mind a gyámhatóság munkatársaitól.

A Család- és Gyermekjóléti Központ forgalmi adataiban jelentős arányt képviselnek, az ügynevezett szociális segítő tevékenység, vagy családgondozás keretében történő személyes találkozások. A család otthonában történő megjelenés során a védelembe vétel keretein belül gondozott, illetve a nevelésbe vétel, a családjából kiemelt gyermekek visszahelyezése érdekében a szülőkkel végzett segítő tevékenység, tanácsadás, valamint a már szakellátásból kikerült gyermekek utógondozása a fő feladatunk.

Nagy problémát jelentenek azok az esetek, ahol családi-kapcsolati konfliktusok tapasztalhatók (például a szülők megromlott, rossz kapcsolata, egymás közötti harca válás előtt, alatt vagy után). Mindezek súlyosan veszélyeztetik a gyermek egészséges érzelmi és erkölcsi fejlődését, bizonytalanságot, zavart okozva a gyermekek mindennapi életében. A problémás családok száma és ezáltal a védelembe vett gyermekek száma is nőtt a településen. A családgondozás során szükséges a családokban életvezetési, gyermeknevelési problémák javításában segítséget nyújtani a szülőknek tartott életvezetési tanácsadáson keresztül.

Báránd				
	Védelembe vett	Nevelésbe vett	Családba fogadott	Összesen
2019	1 család/3 gyermek	9 család/ 13 gyermek	1 család/ 1 gyermek	11 család/ 17 gyermek
2020	3 család/4 gyermek	6 család/ 11 gyermek	3 család/ 5 gyermek	12 család/ 20 gyermek
2021	14 család/ 26 gyermek	4 család/13 gyermek	4 család/6 gyermek	22 család/ 45 gyermek
2022	7 család/ 14 gyermek	6 család/ 14 gyermek	4 család/ 6 gyermek	17 család/ 34 gyermek
2023	9 család/18 gyermek	5 család/14 gyermek	2 család/ 2gyermek	16 család 34 gyermek

A Család-és Gyermejjóléti Központ óvodai -és iskolai szociális segítője Báránd oktatási nevelési intézményeiben 223 fő gyermekkel állt kapcsolatban a 2023.-as évben. Báránd településen az óvodai- és iskolai szociális segítő szakember 1 általános iskolában (Sári Gusztáv Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Raffay Lajos Tagiskolája) és 1 óvodában (Bárándi Napsugár Óvoda) folytat preventív tevékenységet minden héten keddi napokon. Az óvodai- és iskolai szociális segítő elsődlegesen a gyermekek, tanulók veszélyeztetettségének kiszűrésével és megelőzésével, a szociális és kommunikációs készségeik fejlesztésével, egészségfejlesztésben való közreműködéssel, valamint prevencióval foglalkozik. Az óvodai és iskolai szociális segítő a 2023-as évben 17 fő gyermekkel folytatott egyéni segítő beszélgetést. A gyermekek közül 3 fő védelembe vett és 6 fő alapellátásban részesül. 94 alkalommal történt konzultáció a köznevelési intézményekben dolgozó szakemberekkel, esetmenedzserekkel és a családsegítő munkatársakkal. Báránd a probléma menetesebb települések közé tartozik a problémás esetek számában és súlyosságában is. Az óvodában és iskolában 5 alkalommal vett részt egész csoport/osztály, vagy gyermekek megfigyelésében az intézményvezető, illetve az esetmenedzser felkérésére. A segítő szakember a tevékenység során a leggyakoribb problémák között a tanulók közötti iskolai konfliktusok, tanulási nehézségek és iskolai közösségbe való beilleszkedési nehézségek merültek fel, főleg az alsóbb tagozaton a harmadik és a negyedik osztályban észlelhetőek az előbb felsorolt problémák. Az óvodai és iskolai igazolatlan hiányzások egyáltalán nem jellemzőek erre a településre. A szociális segítő mindennapi kapcsolatban állt a munkáját érintő szakemberekkel, intézményvezetőkkel, pedagógusokkal, gyermekvédelmi felelősökkel, Pedagógiai a Szakszolgálat és a Gyermejjóléti Szolgálat és Központ munkatársaival, védőnővel, pszichológussal. Közösségi tevékenységek keretében a szociális segítő részt vett a Tamasz Szociális Szolgáltató Központ által szervezett szakmaközi és esetmegbeszéléseken, gyermekvédelmi tanácskozáson.

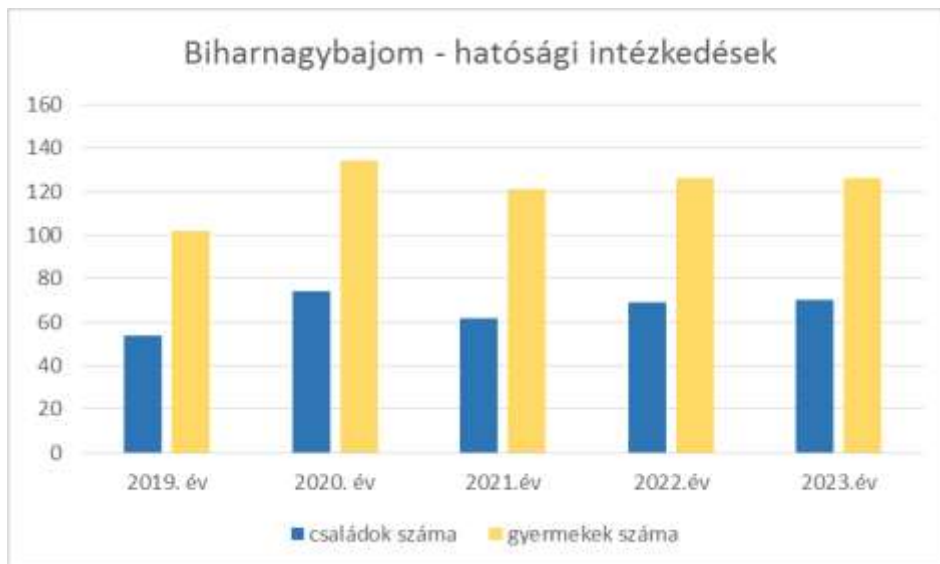
Biharnagybajom

Biharnagybajom A településen, a központ látóterébe kerülő családok esetében, általánosan jellemző probléma a szülők alul iskolázottsága, ezzel összefüggésben a szülők munkalehetőségeinek beszűkültsége. A gondozott családok nagyobb részére jellemző, hogy bejelentett munkaviszonnyal, rendszeres jövedelemmel nem rendelkeznek. A településen kevés lehetőség van az elhelyezkedésekre, többen közfoglalkoztatásban dolgoznak. A férfiak, ha lehetőségük adódik, akkor más településekre járnak el egyszerűsített foglalkoztatás keretében dolgozni, vagy alkalmi munkát vállalni. A családok anyagi, megélhetési gondokkal küzdenek. A családok jövedelme legtöbb esetben családtámogatási juttatásokból és szociális alapú ellátásokból, mint aktív korúak ellátás, és a közfoglalkoztatásból tevődik össze. Új problémaként jelent meg a településen a nők körében, hogy a jövedelemhiány és a létfenntartás biztosítása miatt, egyre többen és rendszeresen mennek

külföldre, hogy saját testüket bocsássák áruba. Vélhető, hogy külön csapat szerveződött arra, hogy kihasználják ezeket a nőket a szorult helyzetükben, és váltó turnusokban hordják, viszik őket. A gondozásban lévő családok 60-70 %-a esetében jellemző, hogy rossz állapotú, egészségtelen lakásokban élnek, a család egészséges működéséhez az alapvető szükségletek nem megfelelően biztosítottak. A családok zöménél jellemző, a ház és lakókörnyezet elhanyagoltsága, higiénés problémák jelenléte. A személyi higiénia területen is lényeges problémák vannak. A családok funkció zavarának alapja lehet, hogy a szülők a párkapcsolatot nagyon korán létesítik, a gyermekvállalás nem tudatos, nem tervezett, a család működésére, a gyermekek nevelésére a fiatal pároknak nincs megfelelő hozott mintája. Az új, fiatal családok mögött nem áll biztonságot adó természetes támasz, mivel a fiatal párok szülei, nagyszülei is hasonló létbizonytalanságban élnek. A gyermekek esetében az iskolai igazolatlan hiányzások, a normaszegő, magatartásbeli problémák, szabálysértések és a higiénés problémák jelentik elsősorban a problémát. A gyermekek védelembe vételének hátterében leginkább a szülő megengedő, szabályok nélküli nevelési módszere, és elhanyagoló magatartása áll. A szülőnek nincs megfelelő módszere a gyermek(ek) nevelésére, nincsenek szabályok, elvárások. A lelkiileg elhanyagolt gyermekek nem kapnak kellő figyelmet, csavarognak, kimaradnak az iskolából, gyakrabban kapcsolódnak deviáns csoportokhoz. A gyermek 10-12-éves korára teljesen kicsúszik a szülő irányítása alól. 2023-ban 25 családot érintően, 43 nevelésbe vett gyermek volt. A védelembe vétel 26 családot, 51 gyermeket érintett. A családba fogadás 17 családot, összesen 27 gyermeket érint.

Jelzések: Oktatási intézményekből 36, egészségügyi intézményből 7, rendőrségtől 9, személyes gondoskodást nyújtó intézményből 1 jelzés érkezett. A településen a vezető problémát a családok esetében az életviteli, megélhetési problémák jelentik. A korábbi évekhez képest az oktatási intézményekből jelzett problémák száma csökkent, illetve az esetek fajsúlya enyhébb mértéket mutatott. A 2023-as évben a nevelésbe vett gyermekek szökése, a településen tanúsított normaszegő, deviáns magatartása már nem jelentett problémát.

Biharnagybajom				
	Védelembe vett	Nevelésbe vett	Családba fogadott	Összesen
2019	26család/45gyermek	16család/45gyermek	12család/12gyermek	54család/102gyermek
2020	33család/54gyermek	22család/57gyermek	19család/23gyermek	74család/134gyermek
2021	25család/49gyermek	21család/49gyermek	16család/23gyermek	62család/121gyermek
2022	37család/76gyermek	15család/28gyermek	17család/22gyermek	69 család/126 gyermek
2023	27család/55gyermek	26család/44gyermek	17család/27gyermek	70család/126gyermek

Beszámoló a 2023-as évben az óvodai-és iskolai szociális segítő által végzett munkáról Biharnagybajom településen. A Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ Család - és Gyermejkölési Szolgálat és Központ óvodai- és iskolai szociális segítője Biharnagybajom településen 2023. januárjától Liszkai-Klenczner Anita, aki a szociális munkát az óvodában és iskolában hetente hétfőnként látja el. A szolgáltatás célja a gyermek szociális és a köznevelési intézménybe történő beilleszkedését elősegítő kompetenciáinak fejlesztése, az óvodakötelezettség és tankötelezettségének teljesítésének támogatása, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, szükség esetén a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetésében történő segítségnyújtás. Az óvodai és iskolai szociális segítő a településen működő köznevelési-közoktatási intézményekkel (óvoda, iskola) rendszeresen kapcsolatot tartott a 2023-as évben. A felmerülő probléma jellegétől függően a szakember együttműködött az érintett intézmény vezetőségével, iskolaőrrel, a gyermek óvónőjével, gondozójával, osztályfőnökével, a TÁMASZ/ Biztos Pont munkatársaival és a Segítő Kezek Család és Gyermejkölési Központ esetmenedzserével. Intézmény neve: Mosoly-Vár Óvoda Az Óvoda 104 fő gyermeknek biztosítja a teljes körű óvodai nevelését. A szociális segítő munkája során gyermekszerető, szakmailag felkészült óvodapedagógusokkal és dajkákkal került kapcsolatba. A feladatellátása során a gyermekeket óvodai foglalkozások/ játékok közben figyelte meg, esetmegbeszéléseket/ szakmai konzultációkat tartott a gyermekekkel kapcsolatosan az óvodai munkatársakkal. A 2023-ban végzett segítő munkája során a szakember 1 szülővel került rendszeres kapcsolatba. A gyermek óvodai beilleszkedési problémákkal és magatartásbeli problémával betartásával küzdött. Az óvodai-és iskolai szociális segítő megállapodott a szülővel a gyermek pszichiátriai vizsgálatában, s időpontot intézett a Gyermekpszichiátriára. A szociális szakember az óvodai foglalkozások során észrevette, hogy egy gyermek olyan ritka egészségügyi problémával rendelkezik, mely egészségügyi szakellátás felkeresését indokolta. A szülő együttműködött volt, s a gyermeket elvitte a megfelelő szakorvosi rendelésre. A segítő rendszeresen konzultált az Óvoda vezetőjével és ezt követően TÁMASZ / Biztos Pont munkatársaival, akiket tájékoztatott az óvodába járó gyermejkölési alapellátásban érintett gyermekek helyzetéről, esetleges veszélyeztetettségéről. Intézmény neve: Szücs Sándor Általános Iskola Az Iskola 166 fő gyermeknek biztosítja tankötelezettségének teljesítését. A segítő rendszeres jelenléte az iskolában azért fontos, mert a gyermeket/tanulót veszélyeztető hátrányos helyzetbe sodró problémákat korán felismerheti, s más segítő intézményekkel, szakemberekkel együttműködve hatékonyan képes kezelni. A szociális segítés eszközeként a szakember az egyéni, csoportos, közösségi tevékenység, valamint a gyermek-és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában történő szakmai együttműködést valósított meg az Intézményben. A településen generációs mélyszegénység van kialakulóban, mely esetlegesen előrevetíti a rosszabb lakókörmények formálódását, a lakosság mentális állapotának romlását, a gyermekek továbbtanulásával/ szakma megszerzésével kapcsolatos motiválatlanságát. Az iskolában folytatott egyéni segítő tevékenység során rendszeresen 25 fő gyermekkel és 7 fő szülővel állt kapcsolatban. A segítő azt tapasztalta, hogy az iskolában jelentkező problémákkal

kapcsolatosan a szülők együttműködők ugyan, de azok rendezésében a szülői szerepeiket hiányosan töltik be. Az Intézmény 40 fő gyermeket delegált az óvodai-és iskolai szociális segítőhöz, hogy egyéni segítő beszélgetésen vegyen részt az iskolában tapasztalt viselkedésük miatt. A leggyakoribb problémák között elsősorban a fokozódó iskolai magatartási problémák, nem megfelelő iskolai viselkedések, igazolatlan iskolai hiányzások, tanúlással kapcsolatos motivátlanság álltak a 2023-as évben. A szociális munka során a segítő azt tapasztalta, hogy a következetes szülői nevelés hiánya már az iskolai életbe is megjelenik. A segítő munkája ezért többnyire a szociális készségek támogatására, a frusztráció-tolerancia szint növelésére és az érzelmi szabályozási nehézségek leküzdésére irányult. A segítő 2023-as évben 36 alkalommal tartott csoportos tevékenységet az Intézményben 2.-8 évfolyamig bezárólag. Az osztályokban több alkalommal is tartott csoportfoglalkozásokat, melyek célja az volt, hogy konfliktuskezelési technikákat tanuljanak a gyermekek, önismeretet és önbizalmat fejlesszen, az osztály közösségét építése, továbbá az iskolai bullyingot megelőzze. A csoportfoglalkozások során képet kapott a segítő a gyermekek viselkedéséről, az osztályban betöltött szerepükről és az osztály csoportdinamikájáról, mely a további csoportfoglalkozás témáját is előre vetítette. Az óvodai –és iskolai szociális segítő az Iskola által a nyári szünetben megtartott Erzsébet tábor sikeres megvalósításában aktívan részt vett. A szociális segítő folyamatos kapcsolatban állt a munkáját érintő szakemberekkel, mint pl. intézményvezetők, pedagógusok, osztályfőnökök, óvodapedagógusok, iskolaőr, gyermekvédelmi felelős, Pedagógiai Szakszolgálat, a Gyermekjóléti Szolgálat és Központ munkatársai, pszichológus. Az Iskola munkatársai maximálisan segítették a szakember munkáját, esetszbeszéléseket/ szakmai konzultációkat folytattak közösen annak érdekében, hogy a gyermekkel kapcsolatos problémák minél hatékonyabban rendeződjenek. Az óvodai-és iskolai segítő közösségi tevékenységek keretében 2023-ban részt vett a településen megrendezésre kerülő szakmaközi és esetszbeszéléseken, gyermekvédelmi tanácskozáson.

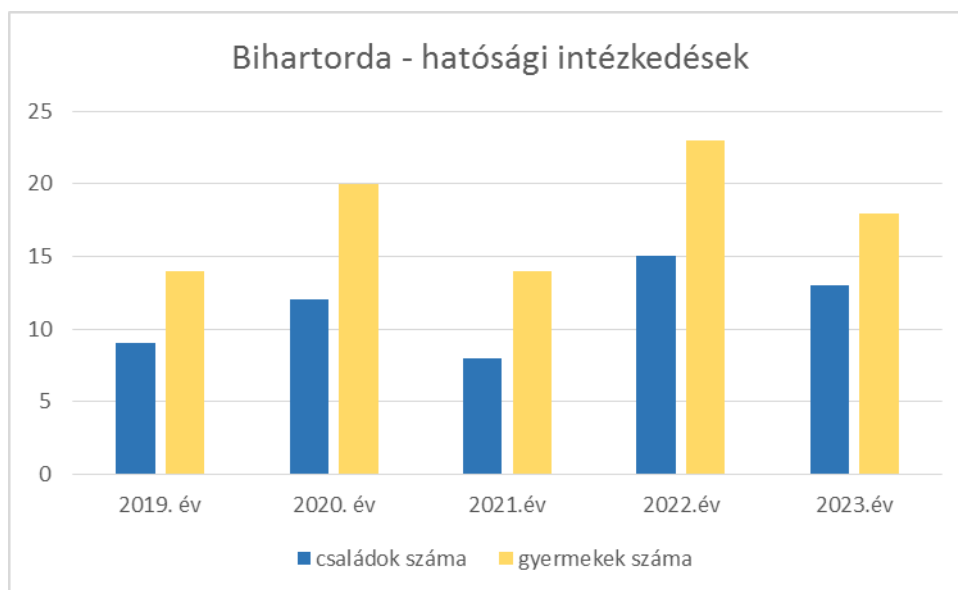
Bihartorda

Bihartorda településen 2023. év folyamán 13 család 20 gyermekével állt kapcsolatban a Család– és Gyermekjóléti Központ. Az év folyamán 8 család 12 gyermeke állt védelembe vétel alatt a településen, emellett további 2 gyermek védelembe vételére tettünk meg javaslatot, de az ő esetükben a 2023. évben még nem zárult le a folyamat. A tavalyi évben 1 családba fogadott gyermek elköltözött a településről, 4 gyermek védelembe vétele pedig megszűnt sikeres családgondozás miatt. A gyermekek védelembe vételének a háttérben többnyire a szülők elhanyagoló magatartása, valamint iskolai hiányzás állt, emellett pszichés problémák, bántalmazás gyanúja és szabálysértés elkövetése állt és ezen okok miatt tettünk javaslatot a gyermekek védelembe vételére. Megelőző pártfogó felügyelet elrendelésére egyetlen gyermek esetében került sor. A 2023. év folyamán a gondozott családok/gyermekek számában kisebb növekedés volt tapasztalható, melynek oka legtöbbször a szülők nem következetes nevelési attitűdje, a gyermekek érzelmi elhanyagolása.

2023. évben 1 család 1 gyermeke volt családba fogadva a településen, amely a 2023 év folyamán megszűnt a gyermek a vérszerinti családjához került haza. Időközben 1 gyermek nagykorúvá vált. A tavalyi évben 5 nevelésbe vett gyermek volt a településen, időközben 1 gyermek nevelésbe vételét megszüntette a gyámhivatal mivel a gyermek nagykorúvá vált. 2023.-ban egy 16 éves gyermek esetében szabálysértés elkövetése miatt ideiglenes hatályú elhelyezésre került sor, az anyától a vérszerinti apához.

Problémajelzés 4 esetben érkezett a központhoz a tavalyi évben, amely 2 család 3 gyermeket érintett, 1 oktatási nevelési intézményből, 3 rendőrségtől.

Bihartorda				
	Védelembe vett	Nevelésbe vett	Családba fogadott	Összesen
2019	5 család/8 gyermek	3 család/ 5 gyermek	1 család/ 1 gyermek	9 család/ 14 gyermek
2020	8 család/15 gyermek	3 család/ 4 gyermek	1 család/ 1 gyermek	12 család/ 20 gyermek
2021	5 család/ 10 gyermek	1 család/2 gyermek	2 család/ 2 gyermek	8 család/ 14 gyermek
2022	9 család/14 gyermek	3 család/ 5 gyermek	3 család/4 gyermek	15 család/23 gyermek
2023	9 család/13 gyermek	2 család/3 gyermek	2 család/2gyermek	13 család/ 18 gyermek

Az óvodai-iskolai szociális segítő a Bihartordai Óvoda és Mini Bölcsődében, illetve a Nagyrábéi Móricz Zsigmond Általános Iskola Bihartordai Tagintézményben folytat minden héten szerdai napokon elsősorban preventív jellegű tevékenységet. Az óvodai- és iskolai szociális segítő elsődlegesen az óvodás és iskoláskorú gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésével (prevenció), a veszélyeztetettség megszüntetésével (korrekció), a gyermekek szociális és kommunikációs készségeinek fejlesztésével, az egészségfejlesztésben való közreműködéssel, valamint szabadidős programok szervezésével foglalkozik a köznevelési intézményekben.

A Nagyrábéi Móricz Zsigmond Általános Iskola Bihartordai Tagintézményben a 2023/2024-es tanévben a gyermekek létszáma 75 fő volt, míg a Bihartordai Óvoda és Mini Bölcsődében 32 fő volt a gyermeklétszám. Bihartorda településen 2023-as évben az egyéni segítő tevékenység során az óvodai-iskolai szociális segítő 24 fő gyermekkel és 4 fő szülővel állt kapcsolatban és folytatott velük egyéni segítő beszélgetéseket. A felmerült problémák közül a legjellemzőbbek a fokozódó magatartási problémák, a higiénés problémák növekedése, a szülők részéről nevelési problémák és elhanyagolás voltak. A szociális segítő minden héten megfigyelte az óvodáskorú gyermekeket az óvodai csoportjukban és konzultált az óvodavezetővel és óvodapedagógusokkal egyaránt. Az óvodai-iskolai szociális segítő több alkalommal nyújtott segítséget a szociális ügyekkel kapcsolatban és tájékoztatást nyújtott a szociális területet érintő változásokkal kapcsolatban az óvodapedagógusoknak tanítóknak, tanároknak. A szociális segítő azt tapasztalta, hogy az iskolában jelentkező problémákkal kapcsolatosan a szülők együttműködőek voltak, törekedtek a megoldásra és többnyire igyekeztek elősegíteni a gyermekeik óvodai-iskolai előmenetelét.

1 fő óvodáskorú védelembe vett gyermek heti rendszerességgel egyéni foglalkozáson vett részt. Esetében családon belüli bántalmazás merült fel, mely miatt esetkonferenciára került sor. Súlyos magatartási problémák miatt gyermekpszichiátriai vizsgálatra tettünk javaslatot. Emellett a gyermek Autizmus

Ambulancián való vizsgálatát is javasoltuk, valamint a gyermek Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői Bizottság általi vizsgálata is megtörtént. 1 fő iskoláskorú védelembe vett gyermek esetében családba fogadásra került sor. A gyermek rendszeresen egyéni segítő beszélgetésen vett részt, iskolai teljesítménye javult, igazolatlan hiányzásai megszűntek és sikerült osztályába is beilleszkednie. 1 fő iskoláskorú védelembe vett gyermek esetében gyenge iskolai teljesítmény, tanulási motiváció hiánya és iskolai lemorzsolódás veszélye állt fent, ezért minden héten egyéni segítő beszélgetésen vett részt. 1 fő gyermek esetében iskolai problémák jelentkeztek, a gyermek osztályába való beilleszkedése konfliktusokkal volt terhelt. A problémák megoldása érdekében egyéni- és csoportos érzékenyítő foglalkozás valósult meg. 3 fő védelembe vett gyermek esetében a korábban fennálló veszélyeztető körülmények megszűntek és a gyermekek óvodai- és iskolai fejlődése zökkenőmentesen zajlott, ezért a gyermekek védelembe vételének megszüntetésére került sor. 1 fő gyermek esetében felmerült öngyilkossági kísérlet gyanúja, ezért a gyermek alapellátásban való gondozása valósult meg és pszichológusi megsegítésre is javaslatot tettünk és gyermekpszichiátriai kivizsgálás is indokoltá vált. 1 fő gyermek esetében higiénés problémák voltak jellemzőek. A gyermek testi higiénéjének elhanyagolása miatt több alkalommal egészséges életmóddal, egészségfejlesztéssel kapcsolatban tartott az iskolai szociális segítő előadást és egyéni beszélgetést.

A Nagyrábéi Móricz Zsigmond Általános Iskola Bihartordai Tagintézményben a 2023/2024-es tanévben az SNI gyermekek száma 7 fő volt, BTMN státuszú gyermekek száma 10 fő, hátrányos helyzetű (HH) gyermekek száma 15 fő, halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) gyermek 1 fő.

A Bihartordai Óvoda és Mini Bölcsődében 3 főre nőtt az SNI gyermekek száma. Hátrányos helyzetű (HH) 7 fő, halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) gyermek 2 fő.

Az óvodai-iskolai szociális segítő aktív résztvevője a gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetésének, illetve a felmerülő életvezetési, szociális problémák megoldásához nyújt segítséget az óvoda gyermekeinek, az iskola diákjainak, igény szerint pedagógusoknak, a nevelő-oktató munkát segítő szakembereknek (pl. dajka, gyermekfelügyelő, pedagógiai asszisztens) és más szakembereknek (pl. iskolaorvos, iskolai védőnő, iskolapszichológus, iskolarendőr stb.), valamint szülőknek egyaránt. Az óvodai- és iskolai szociális segítő rendszeresen kapcsolatban állt a munkáját érintő szakemberekkel, mint pl.: intézményvezetők, családsegítő, óvodapedagógusok, tanítók, tanárok, gyermekvédelmi felelősök, védőnő, pszichológus.

Kaba

Kaba a püspökladányi járásban található két város egyike, 5700 lakossal. Városi jellegéből fakadóan más típusú problémák jelentkeznek itt, mint a térség kistelepülésein.

Jellemző problémátípusok:

A szülők életvitele: Szülők életvitele: néhány kirívó esetben sokproblémássá válik a család. Szinte minden területen megjelenik az elhanyagolás, veszélyeztetés az ingerszegény, egészségtelen lakókörnyezettől a nevelés és gondozási tevékenység hiánya. A gyermekvédelmi törvény szellemének megfelelően ameddig lehet, megpróbáljuk a családban tartani a gyermekeket, de gyakran kiemeléshez vezet ez a fajta összetett veszélyeztetés.

Szerhasználat: Elsősorban az alkohol, de nem egy esetben tudatmódosító szerek használata a szülőknél. Ennek bizonyíthatósága nehéz, amennyiben nem indul rendőrségi eljárás nem válik szükségessé egészségügyi ellátás rosszullet miatt, vagy maga a szülő nem ismeri be a káros szenvedélyét, a hatóság előtt nem bizonyított a probléma még ha azt a szakemberek le is írják hogy gyanítható a szerhasználat.

Igazolatlan iskolai hiányzás: a tankötelezettség nem teljesítése általában összetett, hiszen kisgyermekeknél egyértelműen szülői mulasztásból fakad, nagyobb gyermekekénél, kamaszoknál már vagy a gyermek hibájából ered, vagy a szülő asszisztál ehhez. Bármelyik okból is fakad a nagyszámú igazolatlan hiányzás, a gyenge szülői ráhatás, gyermeknevelési problémák, a szülő nem megfelelő szemlélete áll a háttérben. Az igazolatlan hiányzás mellett nagy problémaként értékeljük azt is, ha az igazolt hiányzás nagyszámú anélkül, hogy valamilyen valós egészségügyi ok állna a háttérben.

Az igazolatlan hiányzásokkal szemben – amennyiben a család ebben nem partner – mind az oktatás, mind a gyermekvédelem igen szűk eszköztárral tud fellépni. A családi pótlék folyósításának szüneteltetése a tapasztalatok szerint nem bír visszatartó erővel: a gyermekeket nem érdekli, hogy szüleik nehéz anyagi helyzetbe kerülhetnek miatta, a szülők pedig inkább megoldják így is a család ellátását, mintsem, hogy kitarató, céltudatos nevelési tevékenységet végeznének.

A szülők közötti kapcsolattartási konfliktusok: egyre több esetben találkozunk ezzel a problémával, amely abból fakad, hogy a szülők nem tudják saját, egyéni sérelmeiket félretenni és a gyermekük érdekében megfelelő kapcsolatot kialakítani a másik szülővel. A helyzet vesztese egyértelműen a gyermek, ami nemcsak abban nyilvánul meg, hogy fizikailag kevesebbet vagy egyáltalán nem találkozik a másik szülővel, hanem ez a helyzet óriási mértékben megterheli lelkileg a gyermeket és akár életen át tartó negatív hatásai lehetnek.

Párkapcsolati kríziseket: erősen befolyásolta negatív irányban elindult gazdasági válság és nagymértékű infláció.

2023. évben is továbbra is jelen van családokban a fiatal lányok „szökése”, csavargása miután interneten ismerkedtek össze más településeken élő fiúkkal. Ilyenkor a hazahozatal elsődleges felelőssége a szülőé, de a szociális szakemberek minden segítséget megadnak (pl. a másik település szakembereivel felveszik a kapcsolatot, információt kérnek stb.)

Jelzések 2023-ben:

Védőnői szolgálat:	7
Óvoda:	7
Általános iskola:	9
Rendőrség:	6
Család-és Gyermekjóléti Szolgálat:	2

Szakmai tartalom szempontjából a leginkább munkai igényes a védelemben vett gyermekekkel végzett munka és az ideiglenes hatályú elhelyezéshez vezető folyamat során tett intézkedések. Itt gyakran a lehetőség szerint a családban tartás jogszabályi követelménye ütközik szakmai dilemmaként azzal, hogy a kiemelés negatív érzelmi hatása erősebb-e, mint a szakellátás várható megtartó hatása, pozitív hatásai a megfelelő erkölcsi, testi, lelki nevelés biztosításával.

2023. évben volt a településen 1 utógondozott gyermek, akinek nevelésbe vétele az anyai családhoz történő hazagondozással szűnt meg. A sikeres hazagondozás ritka, igazi eredményességét felmérni néhány év múlva tudjuk majd azzal, hogy kamaszkorban a hazagondozott gyermek milyen magatartási mintákat mutat majd.

Fontos megemlíteni, hogy volt olyan családból történő kiemelés, amely végül nem a mi illetékességi területünkön történt meg, de a kabai családsegítők és esetmenedzserek több éves gondozási tevékenységére épített javaslat alapján történt meg, tulajdonképpen a hatósági intézkedés elől vándorló-bujkáló szülőt utolérte a hatósági intézkedés.

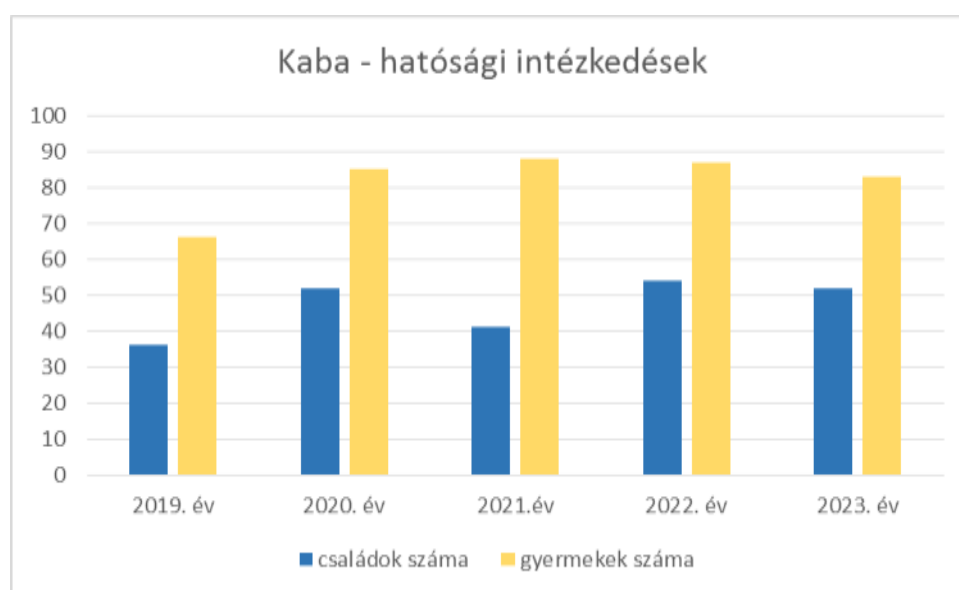
A „Nem luxustáska” akció keretében, valamint egy magánadományozó segítségével Kaba településen adománnyal támogattunk több családot az ünnepek körüli időszakban nem csak gondozotti körünkben, de azon kívül is.

Az esetmenedzseri munka során tett intézkedések:

Az egyénnel és családokkal végzett szociális munka keretében a családlátogatások során a családot saját lakókörnyezetében keresi fel az esetmenedzser. Segítő beszélgetés keretében, melynek időtartama maximum 1,5 óra – a problémák feltárása, lehetséges megoldási módok keresése, információnyújtás, életvezetési, gyermeknevelési, háztartásvezetési tanácsadás történik. Amennyiben szükséges, a szakember tovább irányítja az ellátottat más szolgáltatásba, pl. jogi vagy pszichológiai tanácsadásba. Az intézményben mindkét tanácsadás biztosított, de a tanácsadó pszichológus olyan mértékben leterhelt, hogy nagyon hosszú várakozási idő után tud új ellátott belépni a szolgáltatásba.

A hatékony segítőmunka érdekében – annak ellenére, hogy az esetmenedzser elsősorban szervezési, feladatmegosztási tevékenységet végez – a családsegítővel történő szoros együttműködés során gyakoriak a közös családlátogatások, valamint szinte napi szintűek az esetkonzultációk. A jelzőrendszer többi tagjával szintén rendszeresek az esetkonzultációk, személyesen vagy rövid úton telefonon, illetve e-mailben. Amennyiben gyermekvédelmi hatósági intézkedés válik szükségessé - a már a Család- és Gyermekjóléti Központ gondozásában lévő gyermekek esetében a Központ javaslatot tesz az intézkedésre. A Család- és Gyermekjóléti Központ családba fogadás ügyekben, valamint más illetékességi területen gyámhatóságok megkereséseire is környezettanulmányt végez, javaslatot tesz. Az esetmenedzser szorosan együttműködik az óvodai- és iskolai szociális segítővel is.

Kaba				
	Védelembe vett	Nevelésbe vett	Családba fogadott	Összesen
2019	19 család/ 32 gyermek	10 család/ 25 gyermek	7 család/ 9 gyermek	36 család/ 66 gyermek
2020	29 család/ 42 gyermek	13 család/ 30 gyermek	10 család/ 13 gyermek	52 család/ 85 gyermek
2021	22 család/49 gyermek	9 család/24 gyermek	10 család/15 gyermek	41 család/88 gyermek
2022	33 család/ 57 gyermek	10 család/ 15 gyermek	11 család/ 15 gyermek	54 család/ 87 gyermek
2023	24 család/ 41 gyermek	14 család/ 25 gyermek	14 család/ 17 gyermek	52 család/ 83 gyermek

A Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ Család - és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ óvodai- és iskolai szociális segítője Liszikai-Klenczner Anita, aki a településen 2023 januárjától az óvodákban és iskolában hetente szerdai napokon látja el feladatát. A szolgáltatás célja a gyermek szociális és a köznevelési intézménybe történő beilleszkedését elősegítő kompetenciáinak fejlesztése, az óvodakötelezettség és tankötelezettségének teljesítésének támogatása, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, szükség esetén a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetésében történő segítségnyújtás. Az óvodai és iskolai szociális segítő a településen működő köznevelési-közoktatási intézményekkel (óvoda, iskola) rendszeresen kapcsolatot tartott a 2023-as évben. A felmerülő probléma jellegétől függően a szakember együttműködött az

érintett intézmény vezetőségével, iskolaőrével, a gyermek óvónőjével, gondozójával, osztályfőnökével, a TÁMASZ munkatársaival és a Segítő Kezek Család és Gyermekjóléti Központ esetmenedzserével.

A Kabai Óvoda 155 gyermeknek 6 óvodai csoportban biztosítja a teljes körű óvodai nevelését. A szociális segítő munkája során gyermekszerető, szakmailag felkészült óvodapedagógusokkal, pedagógiai asszisztensekkel és dajkákkal került kapcsolatba. A feladatellátása során a gyermekeket óvodai foglalkozások/ játékok közben figyelte meg, esetmegbeszéléseket/ szakmai konzultációkat tartott a gyermekekkel kapcsolatosan az óvodai munkatársakkal. A 2023-ban végzett segítő munkája során a szakember nem került személyes kapcsolatba szülővel, mivel nem alakult ki az óvodában olyan helyzet, mely indokolta volna bevonását annak kezelésébe, megoldásába. Rendszeresen konzultált a szakember az Óvoda vezetőjével és ezt követően TÁMASZ munkatársaival, akiket tájékoztatott az óvodába járó gyermekjóléti alapellátásban érintett gyermekek helyzetéről, esetleges veszélyeztetettségéről. Az óvodai-és iskolai szociális segítő részt vett 2023. június 19-én a leendő óvodás gyermekek szüleinek tartott szülői értekezletén, ahol bemutatta munkáját, tevékenységének célját, és hogy milyen problémákkal fordulhatnak hozzá a szülők. Az Iskola 333 gyermeknek biztosítja tankötelezettségének teljesítését. A segítő rendszeres jelenléte az iskolában azért fontos, mert a gyermeket/tanulót veszélyeztető hátrányos helyzetbe sodró problémákat korán felismerheti, s más segítő intézményekkel, szakemberekkel együttműködve hatékonyan képes kezelni. A szociális segítség eszközeként a szakember az egyéni, csoportos, közösségi tevékenység, valamint a gyermek-és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában történő szakmai együttműködést valósított meg az Intézményben. Az iskolában folytatott egyéni segítő tevékenység során 20 fő gyermekkel és 2 fő szülővel állt rendszeresen kapcsolatban. Továbbá 25 fő gyermeket delegált az Intézmény, hogy egyéni segítő beszélgetésen vegyen részt az iskolában tapasztalt viselkedésük miatt. A leggyakoribb problémák között elsősorban a fokozódó magatartási problémák, nem megfelelő iskolai viselkedések, személyi higiénés problémák, a következetes szülői nevelés hiánya szerepel, és mindemellett a pszichés zavarokkal küzdő gyermekek száma is növekedést mutat. A szülők között fellelhető párkapcsolati krízisek negatív hatásai is tapasztalhatóak voltak a gyermekek körében. Egyre gyakrabban fordul elő gyermekek közötti kapcsolati probléma, mely konfliktus rendezésébe az osztályfőnök a segítő bevonását kezdeményezte. A szociális segítő egy alkalommal írt írásbeli tájékoztatást egy gyermekjóléti alapellátás keretében gondozott gyermek ügyében a TÁMASZ felé, mert a gyermekkel végzett segítő beszélgetés során észlelte, hogy az pszichésen instabil, s abba kérte a segítségüket, hogy mielőbbi egészségügyi ellátáshoz jusson a gyermek. A segítő 2023-as évben 21 alkalommal tartott csoportos tevékenységet az Intézményben 3- 8 évfolyamig bezárólag. Az osztályokba több alkalommal is tartott csoportfoglalkozásokat, melyek célja az volt, hogy konfliktuskezelési technikákat tanuljanak a gyermekek, önismeretet és önbizalmat fejlesszen, az osztály közösségét építése, továbbá az iskolai bullying-ot megelőzze. A csoportfoglalkozások során képet kapott a segítő a gyermekek viselkedéséről, az osztályban betöltött szerepükről és az osztály csoportdinamikájáról, mely a további csoportfoglalkozás témáját is előre vetítette. A szociális segítő folyamatos kapcsolatban állt a munkáját érintő szakemberekkel, mint pl. intézményvezetők, pedagógusok, osztályfőnökök, óvodapedagógusok, iskolaőr, gyermekvédelmi felelős, Pedagógiai Szakszolgálat, a Gyermekjóléti Szolgálat és Központ munkatársai, pszichológus. Az Iskola munkatársai maximálisan segítették a szakember munkáját, esetmegbeszéléseket/ szakmai konzultációkat folytattak közösen annak érdekében, hogy a gyermekkel kapcsolatos problémák minél hatékonyabban rendeződjenek. Az óvodai-és iskolai segítő közösségi tevékenységek keretében 2023-ban részt vett a településen megrendezésre kerülő szakmaközi és esetmegbeszéléseken, gyermekvédelmi tanácskozáson.

Sáp

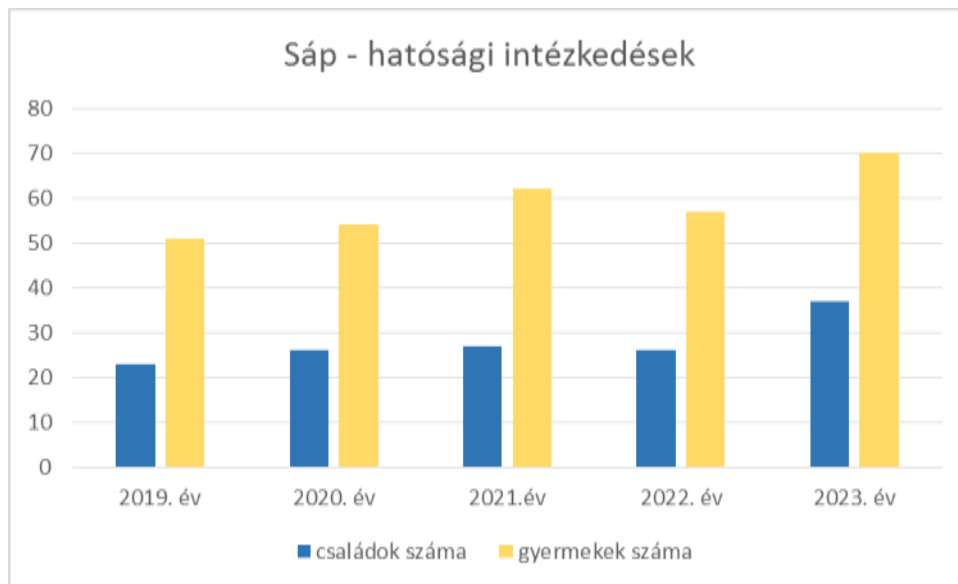
Sápon a lakossága szám folyamatosan csökkenő tendenciát mutat, a központ látóterében állócsaládok többsége halmozottan hátrányos helyzetben élő roma családok. Az esetmenedzseri munka tapasztalata során a családok életében a legjellemzőbb problémaként jelenik meg a szülők alul iskolázatlanságából fakadó életviteli problémák (alkohol fogyasztás), az alacsony munkavállalási készség, nem megfelelő lakhatási körülmények, higiénés hiányosságok, a szülői kompetenciák hiánya, nem következetes szülői nevelés, és az

abból adódó a tankötelezettség elmulasztása a tanköteles gyermekek motivátlansága. Jelen van egyes családokban megélhetési prostitúciós tevékenység a szülői felügyelet hiánya, kiskorú lányok gondozatlan várandóssága.

Több család esetében problémát okoz a szülők között zajló párkapcsolati konfliktus, melyek káros hatással vannak a gyermek/ek egészséges mentális nevelkedésére, vagy a szülővel történő kapcsolattartásokra.

A Család-és Gyermekjóléti Központ tapasztalata szerint, 2022-es évi adatokhoz viszonyítva gondozott gyermekek számában 2023-ban növekedés volt tapasztalható. A jelzőrendszer tagjaitól 14 db, jelzés érkezett, amely 19 gyermeket érintett. A rendőrségtől 4, az iskolától 7 db, és az óvodából 3 esetben érkezett jelzés. A 32 család 63 gyermekét gondozta a központ esetmenedzsere. A védelembe vett gyermeket száma 29 fő volt, ez 14 családot érintett. A védelembe vételekre továbbra is a nem megfelelő higiénés lakókörülmények, személyi higiéné valamint tankötelezettség elmulasztása, vagy párkapcsolati konfliktusok miatt került sor. 10 gyermek esetében került sor a védelembe vétel megszüntetésére, ebből 2 fő nagykorúvá vált, 7 gyermek esetében eredményesség miatt szűnt meg a központ gondozása egy esetben nem javasoltunk védelembe vételt. 2023-ban nevelésben élő gyermekek száma 28 fő volt, ez elég magas szám ez 11 család gyermekeit érintette, hazagondozásukhoz sajnos a szülők nem tudták megteremteni a kellő feltételeket, ennek hatásaként 6 gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésből nevelésbe került. A szülő – gyermek kapcsolattartások is kevés esetben valósulnak meg mivel a szülők, érdektelenek, vagy nem megfelelő magatartást tanúsítanak a kapcsolattartások során. A kapcsolattartás jogával 7 család sajnos egyáltalán nem élt, ez 11 gyermeket érintett. 1 család esetében az egyik szülő kapcsolattartásának felfüggesztésére tettünk javaslatot, a nem megfelelő szülői magatartás miatt ez 8 gyermekek érintett. A teljes kapcsolattartás hiánya miatt 2 gyermek az örökbe fogadhatónak nyilvánítására került sor ahol, szülő kapcsolattartási lehetősége felfüggesztésére került. Az időszakos kapcsolattartások megvalósulása érdekében számos környezettanulmány és javaslat készült 2023-ban is. Egyre több esetben fordul elő a kiskorú lányok várandóssága, és a felnőtt lakosságot érintő gondozatlan vagy későn megkezdett várandósság jelzése a védőnő felé, amely gyakran a nem megfelelő szülői felügyelet hiányából fakad, illetve nagyfokú hanyagság, tudatlanság következménye. A Család- és Gyermekjóléti Központ forgalmi adataiban jelentős arányt képvisel, az úgynevezett szociális segítő tevékenység, vagy családgondozás keretében történő személyes találkozások száma, amely a tavalyi év során 228 esetben történt. Sok esetben a gyermek a kiemelésének megelőzése érdekében családba fogadással próbáljuk menteni a helyzetet, 2023-ban 6 család 10 gyermeke ügyében családba fogadás fenntartására készítettünk javaslatot, valamint további 1 újabb gyermek családba fogadására került sor a szakellátásból történő szökések megelőzése érdekében a kormányhivatal javaslatára 2023-ban. A településen belül nagy a költözködés, valamint több esetben volt tapasztalható, hogy a szakellátásból a településre szökött gyermekek párkapcsolatot létesítenek a településen élő fiatalokkal mely fokozott figyelmet igényel a szakemberek részéről. A családgondozás során szükséges a családokban életvezetési, gyermeknevelési problémákon javítani, a szülőknek tartott életvezetési tanácsadáson keresztül.

Sáp				
	Védelembe vett	Nevelésbe vett	Családba fogadott	Összesen
2019	14 család/ 29 gyermek	7 család/ 20 gyermek	2 család/ 2 gyermek	23 család/51 gyermek
2020	15 család/ 29 gyermek	7 család/ 20 gyermek	4 család/ 5 gyermek	26 család/54 gyermek
2021	17 család/ 39 gyermek	5 család/ 14 gyermek	5 család/ 9 gyermek	27 család/ 62 gyermek
2022	15 család/ 31 gyermek	6 család/ 18 gyermek	5 család/ 8 gyermek	26 család/ 57 gyermek
2023	19család/38gyermek	13család/26gyermek	5család/6gyermek	37család/70gyermek

Az óvodai-iskolai szociális segítő a Sári Óvodában, illetve a Sári Gusztáv Általános Iskola és AMI Ökrös István Tagiskolában folytat minden héten csütörtöki napokon elsősorban preventív jellegű tevékenységet. Az óvodai- és iskolai szociális segítő elsődlegesen az óvodás és iskoláskorú gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésével (prevenció), a veszélyeztetettség megszüntetésével (korrekció), a gyermekek szociális és kommunikációs készségeinek fejlesztésével, az egészségfejlesztésben való közreműködéssel, valamint szabadidős programok szervezésével foglalkozik a köznevelési intézményekben.

A Sári Gusztáv Általános Iskola és AMI Ökrös István Tagiskolában a gyermeklétszám 2023 tanévben 47 fő volt, míg a Sári Óvodában 37 fő volt. Sáp településen 2023-as évben az egyéni segítő tevékenység során az óvodai-iskolai szociális segítő 27 fő gyermekkel és 7 fő szülővel állt kapcsolatban és folytatott velük egyéni segítő beszélgetéseket és végzett egyéni tanácsadást. Sáp településen a felmerült problémák közül a legjellemzőbbek a düh- és indulatkezelési problémák, a magatartási, beilleszkedési, tanulási nehézségek, higiénés problémák, illetve az iskolai hiányzások növekedése, valamint az iskolai lemorzsolódás voltak. Emellett egyre súlyosabb problémákat okoz az internet- és okostelefon függőség. Egyre több a sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek száma is, akik egyéni figyelmet és támogatást igényelnek. A szociális segítő minden héten konzultált az óvodavezetővel és óvodapedagógusokkal, tanítókkal, tanárokkal egyaránt. Az óvodai-iskolai szociális segítő több alkalommal nyújtott segítséget a szociális ügyekkel kapcsolatban és tájékoztatást nyújtott a szociális területet érintő változásokról. A szociális segítő azt tapasztalta, hogy az iskolában jelentkező problémákkal kapcsolatosan a szülők többnyire együttműködőek voltak, törekedtek a megoldásra és igyekeztek elősegíteni a gyermekek óvodai-iskolai előmenetelét, elfogadták az óvodai-iskolai szociális segítő tanácsát és javaslatait. 1 fő óvodáskorú gyermek esetében az óvodai beilleszkedéssel merültek fel problémák és társultak hozzá egyéb magatartási problémák, ezért a gyermek komplex pedagógiai vizsgálatát és pszichológusi megsegítést javasoltunk. 1 fő óvodáskorú gyermek esetében gyermekpszichiátriai vizsgálatot és Autizmus Ambulancián való kivizsgálást javasoltunk. 4 fő iskoláskorú védelembe vett gyermek esetében rendszeresen higiénés problémákat tapasztaltunk és jeleztünk. Több alkalommal előfordultak iskolai konfliktusok, melyek miatt az iskolai szociális segítő folyamatosan egyéni segítő beszélgetéseket folytatott az érintett gyermekekkel. 5 fő családba fogadott gyermek esetében több alkalommal adományt biztosítottunk a család számára. 2 fő iskoláskorú védelembe vett gyermek esetében gyenge iskolai teljesítmény, tanulási motiváció hiánya és iskolai lemorzsolódás veszélye állt fent a magas számú igazolatlan hiányzások miatt, ezért rendszeresen egyéni segítő beszélgetésen vettek részt. 1 fő gyermek esetében iskolai problémák jelentkeztek, a gyermek folyamatosan vitába keveredett az osztály tagjaival és beilleszkedése konfliktusokkal volt terhelt. A problémák megoldása érdekében egyéni- és csoportos érzékenyítő foglalkozás valósult meg. A gyermeknek igazolatlan iskolai hiányzásai is felgyűltek, felmerült az iskolai lemorzsolódás veszélye. 4 fő védelembe vett gyermek esetében a korábban fennálló veszélyeztető körülmények megszűntek és a gyermekek iskolai fejlődése zökkenőmentesen zajlott, ezért a

gyermek védelembe vételének megszüntetésére került sor. 1 fő gyermek esetében indokolatlanul magas volt az igazolt iskolai hiányzások és késések aránya. A gyermek tanulmányi eredményei is nagyon gyengék, alacsony az iskolai motivációja, ezért a gyermek rendszeresen részt vett egyéni segítő beszélgetésen. 2 fő gyermek esetében tanulási zavarok, magatartási problémák, higiénés problémák egyaránt jellemzőek voltak és a szülők elhanyagoló, ráhagyó nevelését is tapasztaltuk. Mindkét gyermek esetében szorgalmaztuk a komplex pedagógiai vizsgálatot, valamint a Gyermekpszichiátrián való kivizsgálást. A gyermekek testi higiénéjének elhanyagolása miatt több alkalommal egészséges életmóddal, egészségfejlesztéssel kapcsolatban a gyermekek egyéni-és csoportos beszélgetésen vettek részt. Az óvodai-iskolai szociális segítő több alkalommal csoportfoglalkozást tartott a 7-8. osztályban iskolai bántalmazás, iskolai zaklatás (bullying) témakörben. A csoportfoglalkozások célja az volt, hogy konfliktuskezelési technikákat tanuljanak a gyermekek, önismeretet és önbizalmat fejlesszen és az iskolai zaklatást megelőzzük.

A Sári Gusztáv Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Ökrös István Tagiskolája Erzsébet tábort szervezett Sáp településen 2023.06.25.-2023.06.30-ig. Hétfőtől péntekig, reggel 8:00-tól 16:00-ig az önismeret, közösségépítés, környezettudatosság, hagyományőrzés, egészséges életmód és sport témákhoz kapcsolódó színes programokon vehettek részt a gyermekek. A Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ óvodai-iskolai szociális segítője az Erzsébet táborban kreatív foglalkozást tartott két kollégával és aktívan részt vett a tábor életében. Bízunk benne, Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ Cím: 4150 Püspökladány, Szent István u. 33. Reméljük, hogy minden gyermek sok jó élménnyel, ismerettel, új barátságokkal lett gazdagabb és szép emlékeket szerzett a táborban. Az óvodai-iskolai szociális segítő aktív résztvevője a gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetésének, illetve a felmerülő életvezetési, szociális problémák megoldásához nyújt segítséget a gyermeknek, az iskola diákjainak, igény szerint pedagógusoknak, a nevelő- oktató munkát segítő szakembereknek, valamint szülőknek egyaránt. Az óvodai- és iskolai szociális segítő rendszeresen kapcsolatban állt a munkáját érintő szakemberekkel, mint pl.: intézményvezetők, családsegítő, óvodapedagógusok, tanítók, tanárok, gyermekvédelmi felelősök, védőnő, pszichológus.

Tetétlen

Tetétlen a püspökladányi járásban található hátrányos helyzetű község. Ez a hátrány az itt élő családok munkaerőpiaci státuszára, anyagi és lakhatási körülményeire, életvitelére is hatást gyakorol.

A településen jellemző problémátípusok:

Szülők életvitele: néhány kirívó esetben sokproblémássá válik a család. Szinte minden területen megjelenik az elhanyagolás, veszélyeztetés az ingerszegény, egészségtelen lakókörnyezettől a nevelésnek a gondozási tevékenységre történő leszűkítésén át egészen a kihülés- és éhezésveszélyig. A gyermekvédelmi törvény szellemének megfelelően ameddig lehet, megpróbáljuk a családban tartani a gyermekeket, de gyakran kiemeléshez vezet ez a fajta összetett veszélyeztetés.

Gyökértelen családok: Más településről betelepülő, erőforrásként nem használható társadalmi kapcsolatokkal nem rendelkező családok és gyermekeik, amelyek esetében a természetes támaszok hiánya tovább ront az alapvetően is meglévő hátrányos helyzeten, így a gyermekek veszélyeztetetté válhatnak. A más földrajzi helyről származás gyakran egészen más szociokulturális hátteret, szokásokat, értékrendet, nevelési módszereket stb. is jelent, így gyakran találkozunk a település lakosságának rosszállásával, elfordulással. A gyermekek visszavágynak korábbi lakóhelyükre és ennek érdekében néha szándékosan provokálják a környezetüket, az oktatási és gyermekvédelmi szakembereket, hogy családjukból kikerüljenek, azt remélve, hogy pl.egy nagyszülő általi családbafogadással, vagy lakásotthonba kerüléssel megoldódnak otthoni problémáik.

Igazolatlan iskolai hiányzás: a tankötelezettség nem teljesítése általában összetett, hiszen kisgyermeknél egyértelműen szülői mulasztásból fakad, nagyobb gyermekeknél, kamaszoknál már vagy a gyermek hibájából ered, vagy a szülő asszisztál ehhez. Bármelyik okból is fakad a nagyszámú igazolatlan hiányzás, a

gyenge szülői ráhatás, gyermeknevelési problémák, a szülő nem megfelelő szemlélete áll a háttérben. Az igazolatlan hiányzás nagy mellett problémaként értékeljük azt is, ha az igazolt hiányzás nagyszámú anélkül, hogy valamilyen valós egészségügyi ok állna a háttérben. Amennyiben szülő nagyon gyakran kér orvosi igazolást a gyermek számára, felveti a szülői felelősségkérdését az alapos kivizsgálás elmaradása is.

Szabálysértés/bűncselekmény elkövetése gyermekkorú vagy fiatalkorú részéről: a kamaszok életkori jellegzetességeik miatt sodorhatóak, a kortársak által befolyásolhatóak, így amennyiben nincs mögöttük szilárd értékrendű, megfelelő erkölcsi nevelést biztosító család, könnyen kerülhetnek olyan szituációba, amelynek szabálysértési, büntetőjogi következménye lehet. Sajnos, a veszélyeztetett gyermekek családjaira is jellemző sok esetben a deviáns életmód.

Egészségkárosodott, mentális problémákkal küzdő gyermekek és szülők: önmagában a mentális problémára, autizmusra, súlyos magatartási problémára nem a gyermekvédelmi rendszer ad megoldást. A gyermekvédelem számára akkor állít ez feladatot, ha a szülő nem tudja vagy nem akarja az ilyen speciális szükségletű gyermek számára a szükséges fejlesztést, serkentő környezetet biztosítani, így az eleve hátránnyal induló gyermek még inkább lemarad kortársaival szemben, esetleg visszafordíthatatlanul.

Jelzések 2023-ban:

Védőnői szolgálat: 4

Általános iskola: 11

Rendőrség: 3

Család-és Gyermekjóléti Szolgálat: 1

A nevelésbe vett gyermekek között volt több olyan, aki a településen látható módon nem jelent meg, mivel szülője már úgy költözött a településre, hogy ezek a gyermekek a szakellátásban voltak, illetve olyan is előfordult, hogy az ideiglenes hatályú kiemelés követően költözött el a szülő. A nevelésbe vétel 2 esetben a gyermek örökbefogadás miatt szűnt meg.

Tetétlen település speciális jellemzője, hogy gyors az információáramlás informálisan is a jelzőrendszeri tagok között, valamint rendkívül hamar észlelik az itt élők, ha egy családban a gyermekek veszélyeztetésének a gyanúja felmerül.

Az esetmenedzseri munka során tett intézkedések:

Az egyénnel és családokkal végzett szociális munka keretében a családlátogatások során a családot saját lakókörnyezetében keresi fel az esetmenedzser. Segítő beszélgetés keretében – melynek időtartama maximum 1,5 óra – a problémák feltárása, lehetséges megoldási módok keresése, információnyújtás, életvezetési, gyermeknevelési, háztartásvezetési tanácsadás történik. Amennyiben szükséges, a szakember tovább irányítja az ellátottat más szolgáltatásba, pl. jogi vagy pszichológiai tanácsadásba. Az intézményben mindkét tanácsadás

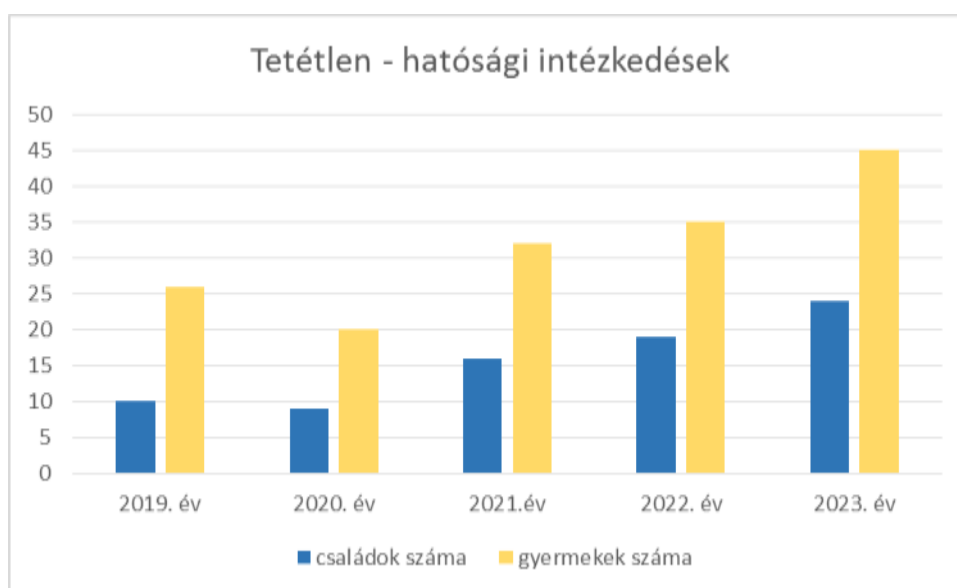
biztosított, de a tanácsadó pszichológus olyan mértékben leterhelt, hogy nagyon hosszas várakozási idő után tud új ellátott belépni a szolgáltatásba.

Amennyiben gyermekvédelmi hatósági intézkedés válik szükségessé - a már a Család- és Gyermekjóléti Központ gondozásában lévő gyermekek esetében a Központ javaslatot tesz az intézkedésre.

A Család- és Gyermekjóléti Központ családba fogadás ügyekben, valamint más illetékességterületen gyámhatóságok megkereséseire is környezettanulmányt végez, javaslatot tesz.

A „Nem luxustáska” akció keretében, valamint egy magánadományozó segítségével Tetétlen településen adománnyal támogattunk több családot az ünnepek körüli időszakban nem csak gondozotti körünkben, de azon kívül is.

Tetétlen				
	Védelembe vett	Nevelésbe vett	Családba fogadott	Összesen
2019	8 család/ 21 gyermek	2 család/ 5 gyermek	0	10 család/ 26 gyermek
2020	6 család/ 11 gyermek	2 család/ 8 gyermek	1 család/ 1 gyermek	9 család/ 20 gyermek
2021	13 család/ 22 gyermek	2 család/8 gyermek	1 család/2 gyermek	16 család/32 gyermek
2022	10 család/ 20 gyermek	7 család/ 13 gyermek	2 család/ 2 gyermek	19 család/ 35 gyermek
2023	12 család/21 gyermek	11 család/23gyermek	1 család/1gyermek	24család/45 gyermek

A Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ Család - és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ óvodai- és iskolai szociális segítője Tetétlen településen 2023. januárjától Liszkai- Klenczner Anita, aki a szociális munkát az óvodában és iskolában hetente hétfőnként látja el. A szolgáltatás célja a gyermek szociális és a köznevelési intézménybe történő beilleszkedését

elősegítő kompetenciáinak fejlesztése, az óvodakötelezettség és tankötelezettségének teljesítésének támogatása, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, szükség esetén a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetésében történő segítségnyújtás.

Az óvodai és iskolai szociális segítő a településen működő köznevelési-közoktatási intézményekkel (óvoda, iskola) rendszeresen kapcsolatot tartott a 2023-as évben. A felmerülő probléma jellegétől függően a szakember együttműködött az érintett intézmény vezetésével, iskolaórával, a gyermek óvónójával, gondozójával, osztályfőnökével, a TÁMASZ munkatársaival és a Segítő Kezek Család és Gyermekjóléti Központ esetmenedzserével. Az Óvoda 42 fő gyermeknek 2 óvodai csoportban biztosítja a teljes körű óvodai nevelését. A szociális segítő munkája során gyermekszerető, szakmailag felkészült óvodapedagógusokkal és dajkákkal került kapcsolatba. A feladatellátása során a gyermekeket óvodai foglalkozások/ játékok közben figyelte meg, esetmegbeszéléseket/ szakmai konzultációkat tartott a gyermekekkel kapcsolatosan az óvodai munkatársakkal. A 2023-ban végzett segítő munkája során a szakember 2 szülővel került rendszeres kapcsolatba. Egy gyermeknél folyamatosan volt érezhető a személyi higiénia hiánya, melyet az óvónő többszöri

felszólítására sem rendezett úgy a szülő, mely elvárható lett volna. Így az óvónő kérte a segítő

közreműködését a probléma rendezése érdekében. A másik esetben a család gyermekjóléti alapellátásban állt, s az ellátással kapcsolatosan konzultált a szülő a szakemberrel. Az Óvodában vissza-visszatérő probléma a fejtetvesség jelenléte. Az óvónők és a szülők közösen törekednek arra, hogy ezen probléma minél hamarabb megoldódjon, de sajnos az újra visszafertőzöttség folyamatosan megjelenik. Rendszeresen konzultált a szakember az Óvoda vezetőjével és ezt követően TÁMASZ munkatársaival, akiket tájékoztatott az Óvodába járó gyermekjóléti alapellátásban érintett gyermekek helyzetéről, esetleges veszélyeztetettségéről. Sári Gusztáv Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Zichy Géza Tagiskolája 89 fő gyermeknek biztosítja tankötelezettségének teljesítését. A segítő rendszeres jelenléte az iskolában azért fontos, mert a gyermeket/tanulót veszélyeztető hátrányos helyzetbe sodró problémákat korán felismerheti, s más segítő intézményekkel, szakemberekkel együttműködve hatékonyan képes kezelni. A szociális segítség eszközeként a szakember az egyéni, csoportos, közösségi tevékenység, valamint a gyermek-és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában történő szakmai együttműködést valósított meg az Intézményben. A településen generációs mélyszegénység van kialakulóban, mely esetlegesen előrevetíti a rosszabb lakókörülmények formálódását, a lakosság mentális állapotának romlását, a tudatmódosító szerek esetleges használatát, a gyermekek továbbtanulásával/ szakma megszerzésével kapcsolatos motivátlanságát.

Az iskolában folytatott egyéni segítő tevékenység során rendszeresen 12 fő gyermekkel és 7 fő szülővel állt kapcsolatban. A segítő azt tapasztalta, hogy az iskolában jelentkező problémákat a szülők kicsinyíteni próbálták. A szülőknél inkább látszat együttműködés volt megfigyelhető. Továbbá az Intézmény 30 fő gyermeket delegált az óvodai-és iskolai szociális segítőhöz, hogy egyéni segítő beszélgetésen vegyen részt az iskolában tapasztalt viselkedésük miatt. A leggyakoribb problémák között elsősorban a fokozódó iskolai magatartási problémák, nem megfelelő iskolai viselkedések, igazolatlan iskolai hiányzások, tanulással kapcsolatos motivátlanság álltak a 2023-as évben. A szociális munka során a segítő azt tapasztalta, hogy a következetes szülői nevelés hiánya olyan nagymértékű iskolai magatartási problémát vonzott magával, főként a felsőbb osztályban (8.osztály), melynél a segítő munkája többnyire a szociális készségek támogatására, a frusztráció-tolerancia szint növelésére és az érzelmi szabályozási nehézségek leküzdésére irányult. A segítő 2023-as évben 19 alkalommal tartott csoportos tevékenységet az Intézményben 5.-8 évfolyamig bezárólag. Az osztályokban több alkalommal is tartott csoportfoglalkozásokat, melyek célja az volt, hogy konfliktuskezelési technikákat tanuljanak a gyermekek, önismeretet és önbizalmat fejlesszen, az osztály közösségét építése, továbbá az

iskolai bullying-ot megelőzze. A csoportfoglalkozások során képet kapott a segítő a gyermekek viselkedéséről, az osztályban betöltött szerepükről és az osztály csoportdinamikájáról, mely a további csoportfoglalkozás témáját is előre vetítette. A szociális segítő folyamatos kapcsolatban állt a munkáját érintő szakemberekkel, mint pl. intézményvezetők, pedagógusok, osztályfőnökök, óvodapedagógusok, iskolaőr, gyermekvédelmi felelős, Pedagógiai Szakszolgálat, a Gyermekjóléti Szolgálat és Központ munkatársai, pszichológus. Az Iskola munkatársai maximálisan segítették a szakember munkáját, esetmegbeszéléseket/ szakmai konzultációkat folytattak közösen annak érdekében, hogy a gyermekkel kapcsolatos problémák minél hatékonyabban rendeződjenek. Az óvodai-és iskolai segítő közösségi tevékenységek keretében 2023-ban részt vett a településen megrendezésre kerülő szakmaközi és esetmegbeszéléseken, tanácskozásokon, esetkonferenciákon.

Bihardancsháza

A járás egyik legkisebb települése, alacsony lakosság számmal, előregedő helyi lakossággal, 16 fő alatti gyermek számmal. A Család- és Gyermekjóléti Központ 2023 év során nem készített hatósági előkészítő munkát a településen élő gyermekek/ek ügyében, 1 szülő 5 szakellátásban nevelkedő gyermekeinek ügyében készített környezettanulmányt a településen a apa/ apai nagyszülő otthonában. A Család-és Gyermekjóléti Központ a településen készenléti szolgálatot, és szükség esetén ügyfélfogadást biztosít. 2023. évben hatósági intézkedéssel érintett gyermek nem volt a településen.

12. A CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT MŰKÖDÉSE

A Család- és Gyermekjóléti Központ szolgáltatásait a legkülönbözőbb demográfiai jellemzőkkel bíró, különböző társadalmi és gazdasági helyzetű kliensek (a kirekesztettségben élő, deprivált csoportoktól a magasan kvalifikált, diplomás családokig), a legkülönbözőbb mentális-egészségügyi állapotú ügyfelek veszik igénybe.

A legjellemzőbb problémátípusok:

- Gyermekes elsősorban érzelmi és fizikai elhanyagolása,
- Tankötelezettség elmulasztása,
- Lakhatási szegénység, alacsony munkaerő-piaci státusz, adóssághalmozás,
- Mentális problémák: magatartászavar, tanulási nehézség, személyiségzavar, szenvedély- és pszichiátriai betegség,
- Családi diszfunkciók, elhúzódoó válás és gyermekelhelyezés, családi konfliktusok,
- Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség,
- Fiatalkori bűnelkövetés, csavargás, szerhasználat,
- Párkapcsolati erőszak, gyermekbántalmazás,
- Negatív diszkrimináció, kirekesztés

A családokban meghúzódoó problémák a humán ökörendszer minden szintjét érintik, tehát a beavatkozás sok szinten történhet. A Család-és Gyermekjóléti Központ szakemberei többnyire az úgynevezett „sokproblémás” családokkal dolgoznak, akik életében gyakran hosszan elhúzódoó krízis, trauma vagy traumasorozat állnak, ezek a családok többnyire súlyos diszfunkciókkal küzdenek. 2023. évben több évtizede nem látott infláció kezdődött a magyar családok életében. Az élelmiszer - és energiaárak drágulása, a munkanélküliség súlyos nyomásként nehezedik a családokra. Az anyagi-megélhetési gondok okozta terheltség, stresszhelyzetek, traumák tovább rontották a családok helyzetét. Az évek során a járásban növekedtek a családokban a diszfunkcionális zavarok és a párkapcsolati konfliktusok. Egyre számban jelentek meg a szenvedélybetegségek valamilyen formái, amelyek negatívan befolyásolták a gyermekek családban történő nevelését. A szegényebb körülmények között élő családok esetében jellemzően halmozódtak a problémák, a tavalyi évhez képest. 2023. évben a járási szinten stagnáltak a nevelésbe vételi javaslatok számai, a nevelésbe vételek. Az ideiglenes hatályú elhelyezésekre és nevelésbe vételekre a családokban fellépő halmozott problémák adtak okot, értendő itt a nem megfelelő életkörülmény, súlyos élelmezés és lakhatási problémák, egészségügyi veszélyeztetés, komoly higiénés hiányosságok, gyenge gyermeknevelési kompetenciák vagy azok teljes hiánya.

Család- és Gyermekjóléti Központban a speciális szolgáltatások igénybevételének a száma a 2023. évben tovább növekedett. A szolgáltatásokat többnyire a hatósági eljárások következményeképpen veszik igénybe a kliensek. A kapcsolattartások biztosítása a Család-és Gyermekjóléti Központ kötelezően ellátandó feladatai közé tartozik, az ügyfeleket a vármegyei kormányhivatalok jogerős határozatával, vagy a Járásbíróság döntésével szabályozzák az intézménybe. A kapcsolattartóhelyiséget jelenleg 49 család veszi igénybe, az erre használt interjúszoba befogadó képessége telített. Egyre nagyobb nehézséget okoz a kapcsolattartásra érkező családok és gyermekek számára a nyugodt, bensőséges légkör biztosítása.

A Család- és Gyermekjóléti Központ tapasztalata az, hogy egyre több gyermek esetében szükséges a pszichológiai megsegítés. Az intézménynél foglalkoztatott segítő szakember nagyon leterhelt, az ügyfelek jogerős határozattal sok esetben hónapokat várnak a szakszerű segítség nyújtásra. Szükséges lenne több pszichológust magasabb óraszámokban foglalkoztatni.

A Család- és Gyermekjóléti Központokban bevezetésre került a szociális diagnózis, mint a szociális segítő munka új eszköze, komplex, mindenre kiterjedő szükségletfelmérés, ami a klienssel közösen, vele

együttműködésben és az ő hozzájárulásával készül el. A 2023. évben a szociális diagnózisba bekerült ügyfelek túlnyomó részét a Család- és Gyermekjóléti Központ kevesebb esetben Család- és Gyermekjóléti Szolgálat delegálta, de érkezett jelzőrendszeri tagtól is közvetítés. A közvetítés oka a legtöbb esetben elakadás volt, esetleg az, ha az esetvitel folyamán új szolgáltatás igénybevétele vált szükségessé. A közvetített ügyfelek együttműködők voltak. Egy közvetített ügyfélnél elkészült a diagnózis, de nem szeretne volna ezt a segítséget igénybe venni. A 2023. év során 152 szociális diagnózis készült a járásban.

A 2023. évben a gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálathoz érkezett hívások számában minimális növekedés tapasztalható. A hívásokra továbbra is jellemző, hogy javarészt nem az illetékességi területünkről érkeznek hívások, és nem krízis jellegűek.

Az intézménynél biztosított jogi segítségnyújtást a Család-és Gyermekjóléti Központban 263 feletti fő vette igénybe, Család- és Gyermekjóléti Szolgálatokhoz kihelyezett tanácsadások 150 fő esetében valósultak meg.

Az esetmenedzserek és a jelzőrendszeri tagok együttműködése

A Család- és Gyermekjóléti Központ tapasztalata szerint az oktatási – nevelési intézmények bár eleget tesznek jelzési kötelezettségeiknek gyakran késve teszik meg azt. Az óvodákból még mindig kevesebb jelzés érkezik, az óvoda pedagógusok megpróbálják házon belül orvosolni a problémát. A kért pedagógiai vélemények mind az iskolákból mind az óvodákból többnyire időben megküldésre kerülnek, azonban még mindig előfordul, a pedagógiai vélemények nem fogalmazzák meg a valódi veszélyeztetettség tényszerű okát vagy az óvodák esetében megengedőbbek a szülői igazolásokat tekintve. A védőnői szolgálat jelzései alaposak, a jelzések időben érkeznek, azok tartalma adekvát, pontos és szakmailag megalapozott, a közös szakmai nyelv kialakult. A Püspökladányi Járásban a rendőrség aktív jelzőrendszeri tag. A házi – és gyermekorvosok jelzései több településen is akadoznak a orvosi titoktartásra hivatkoznak.

A 2023. év folyamán a legtöbb jelzés azért mindig a köznevelési intézményekből és azon belül is az iskolákból érkezett igazolatlan hiányzások és normaszegő deviáns magatartások ügyében. Ezt követően a legtöbb jelzést a rendőrség küldte, szabálysértésesek bűncselekmények, családon belüli konfliktusok vagy erőszak, csavargások ügyében. Azonban ritkán még ezekben az esetekben is előfordul, hogy egy-egy jelzés későn érkezik meg, a védelemben vétel és megelőző pártfogó eljárás későn indul, amikor a gyermeknél vagy családnál halmozódnak a problémák. A jelzőrendszeri tagokkal való együttműködés során fontos a közös hang megtalálása, a személyes kapcsolatok fenntartása, a közös szakmai nyelv és látásmód kialakítása, közelítése a belső motivációk felélesztése a gyermekek érdekében.

A Család- és Gyermekjóléti Központhoz beérkezett jelzések

Küldő	A Család -és Gyermekjóléti Központ jelzések száma 2023. évben (db)
Általános iskola, középiskola	117
Rendőrség	34
Védőnői Szolgálat	11
Óvoda	18
Gyermekvédelmi központ	3
Gyámhivatal, járási hivatal	12
Háziorvos, házi gyermekorvos	1
Jegyző alpolgármester	0
Lakossági jelzés	5
Bölcsőde	2

Bíróság	0
Családok átmeneti otthona	0
Ügyészség	2
Család- és Gyermekjóléti Szolgálat	8
Óvodai- és iskolai szociális segítő	13
Kollégium	10
Összesen:	236

A jelzések számának a korábbi évek adataival való összevetése hamis eredményt adna, ha csupán számszaki szempontból értékelnénk. A GYVR rendszer használatával ugyanis teljesen elkülönül és el is kell különüljön az, hogy ki a jelzés kivizsgálására jogosult és köteles. A jogszabályok – ld. Köznevelési törvény és gyermekvédelmi jogszabályok – jogharmonizációja még nem teljeskörű. Így pl. előfordulhat, hogy az oktatási-nevelési intézmény saját ágazata jogi normáinak megfelelően a Család – és Gyermekjóléti Központ részére küldi meg a jelzését, melyet a Központnak át kell adnia kivizsgálásra a Család – és Gyermekjóléti Szolgálat számára, amennyiben a jelzésben szereplő gyermek még nem érintett gyermekvédelmi hatósági intézkedéssel. Korábban az a gyermekjóléti szolgáltató vizsgálta ki a jelzést, aki megkapta azt, jelenleg a két típusú szolgáltató profilha letisztult és elkülönült a hatáskört tekintve.

A gyermekek lelki és fizikai elhanyagolása

A Család- és Gyermekjóléti Központ tapasztalata szerint 2023. év folyamán családokban megnövekedtek a feszültségek a megélhetési nehézségek, a szülők közötti konfliktusok, melyek néhány esetben tettelegességgig fajultak. A több településen szülők nevelési hiányosságokkal küzdenek, nem állítanak fel nevelési szabályokat, türelmetlenek, amely egy idő után a gyermekek lelki elhanyagolásához vezet. A hátrányosabb helyzetű településen továbbra is problémát jelentenek a lakókörnyezetben és a személyihigiéniában megjelenő hiányosságok. 2023.-ban a család-és gyermekjóléti központ látóterébe került gyermek érintő családon belüli bántalmazás egy esetben igazolódott be. A bántalmazás gyanújának felmerülése esetén a család-és gyermekjóléti központok haladéktalanul megteszik a szükséges intézkedéseket és tájékoztatást az illetékes szervek felé.

Sor- szám	Megnevezés		A bántalmazott			Az elhanyagolt	
			gyermekek száma				
			fizikai	lelki	szexuális	fizikai	lelki
			a	b	c	d	e
01	Családon belül	szülő által	1	1	0	112	30
02		testvér által	0	0	0	0	0
03		egyéb rokon, hozzátartozó által	0	15	0	0	5
04		összesen (01–03 sorok)	1	16	0	112	30
05	Családon kívül	ebből (04-ből): szolgálat továbbította	0	9	0	43	28
06		ebből (04-ből): lány	0	6	0	58	11
07		gyermek által	10	5	0		
08		felnőtt által	0	0	0		
09	Családon kívül	intézmény munkatársa által	0	0	1		
10		összesen (07–09 sorok)	10	5	1		
11		ebből (10-ből): szolgálat továbbította	9	0	0		
12		ebből (10-ből): lány		2	1		
13	Összesen (04+10 sorok összege)		11	26	2		

Minden fizikailag bántalmazott gyermek egyben lelkileg is bántalmazott is. A szakma egyik alapvető tézise – a kiskorúak veszélyeztetése ügyekben eljáró bírói és ügyészi joggyakorlat és szakirodalom is alátámasztja ezt – hogy súlyos érzelmi/lelki/erkölcsi veszélyeztetés az is, ha a gyermek szülőjét a másik szülő a gyermek előtt bántalmazza. Az elhanyagolás több síkon is történhet: a lakhatási körülmények, ruházat, személyi higiéné, fizikális gondoskodás, intellektuális (értelmi) elhanyagolás, érzelmi elhanyagolás stb. formájában. Utóbbi esetén a gyermek egész érzelmi életében, kapcsolati-kötődési képességében, önértékelésében életre szóló károkat szenvedhet.

13. PÁLYÁZATOK

14. A CSALÁD-ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT KARITATÍV TEVÉKENYSÉGE 2023-BEN

A Család-és Gyermekjóléti Központ szakemberei a szakmai munka mellett 2023. év során is aktívan részt vettek a rászoruló lakosság segítésében adományok gyűjtésével, valamint azok delegálásával.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat közvetítésével 150 db női táskát juttatott el a Család- és Gyermekjóléti Központ a járás területén élő nők számára. A táskákat adományozó hölgyek tisztasági-, egészségügyi-, kozmetikai termékekkel töltötték meg a retikülöket.

Továbbá 2023.11.18 – 2023.11.20. között a Család-és Gyermekjóléti Központ dolgozói részt vettek a Karácsonyi Lakossági Élelmiszeradomány gyűjtésben a hajdúszoboszlói ALDI áruházban, ahol 1001,82 kg adományt gyűjtöttek össze és osztott szét a járás lakossága számára.

15. TOVÁBBKÉPZÉSEK

- Az intézmény minden évben nagy hangsúlyt fektetett a szakmai dolgozók képzésére. A 2023 év folyamán sajnos nagyon kevés képzés indult, 3 fő esetenként Családi Életre Nevelés című képzésen vett részt. A képzések nagytöbbsége 2023.-ban sajnos költségtérítéses volt.
- A Család- és Gyermekjóléti Központ esetenként vezetője Módszertani Központ Hálózatának szervezésében 3 alkalommal vettek részt Hajdúböszörményben és Debrecenben Szakmai Műhelyen 2023-ban.

16. TERVEK A JÖVŐRE NÉZVE

- Család- és Gyermekjóléti Központ szakemberei a következő időszakban még szeretnének több szakmai képzésen részt venni, a társadalmi és civil szervezetekkel jó kapcsolatokat kialakítani, újraéleszteni.
- Az észlelő- és jelzőrendszeri tagok ismerettárának fejlesztése, a szakmai képzések, a megkezdett munka folytatása.
- Szakmailag indokolt lenne a tanácsadó pszichológus magasabb óraszámú történő foglalkoztatása, esetleg vidéki ügyfélfogadása. Ennek előkészítése folyamatban van.
- A szociális diagnózis szolgáltatásának további népszerűsítése amellyel, hogy 2023-ban már tájékoztató füzetek, plakátok készítésére is sor került.
- Családi és gyermekprogramok szervezése a civil szervezetek segítségével a szülőcsoportok megvalósításához.
- Nagy szükség lenne a munkatársak számára szupervízióra a kiégés elkerülése, valamint a hatékonyság növelése céljából.

Ezúton is szeretném megköszönni minden munkatársam nevében a települések vezetőinek és képviselő testületeinek a támogatását, a jelzőrendszeri tagok és egyéb szervezetek segítő munkáját. Kívánok az elkövetkező évben is nagyon jó egészséget és további sikeres és eredményes együttműködést!

Püspökladány, 2024. március 28.

Karacs Angelika
intézményvezető

Tóth Barbara
család- és gyermekjóléti központ
vezető

1. számú számú melléklet

FÖLDES NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
.../2024. (V.30.) számú
H A T Á R O Z A T - T E R V E Z E T E

**a Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ
Család- és Gyermekjóléti Központ 2023. évi tevékenységéről**

A Képviselő-testület

a Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ Család- és Gyermekjóléti Központ 2023. évi tevékenységéről szóló beszámolóját a mellékletben foglaltak szerint **j ó v á h a g y j a .**

F e l h a t a l m a z z a a polgármestert, hogy a Képviselő-testület döntéséről tájékoztassa az intézményvezetőt.

Határidő: jegyzőkönyv elkészítését követően, azonnal

Felelős: Jeneiné dr. Egri Izabella polgármester

Földes, 2024. május 30.

Jeneiné dr. Egri Izabella
polgármester

Dr. Polgárné dr. Katona Gabriella
jegyző